

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 02-03-2023, 12:30-13:40
Vergaderplaats Sjs 0.17

Aanwezig 5.1.2.e 5.1.2.e (deel van de vergadering)

Afwezig 5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen) (12.30)

N.a.v. vorige overleg:

- Er is een gesprek geweest met collega's van RS over de PM-Fin. 5.1.2.e 5.1.2.e heeft bevestigd dat er behoefte is aan een Prestatiemonitor financieel ter vervanging van het RDM
- 5.1.2.e en 5.1.2.e hebben overlegd met SWV: memo opgesteld en naar de collega's van SWV gestuurd. Als zij akkoord zijn kan het vraagstuk worden voorgelegd aan het MT-SO
- 5.1.2.e heeft contact opgenomen met Algoritmeregister. De komende periode wordt uitgezocht wat er moet worden aangeleverd.

2. Verslag vorige vergadering januari 2023 (zie bijlage) (12.35)

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023: (12.36)

- PM besturen 5.1.2.e: 5.1.2.e en 5.1.2.e werken aan de nieuwe levering van april. Hierin worden ook de activiteiten n.a.v. de uitlijning prestatie-monitors meegenomen. 5.1.2.e werkt vanaf maart aan de PM financieel, en neemt vanuit die rol ook enkele van de financiële indicatoren uit de PM-BST op zich.

Er staat een gesprek gepland om het met SO te hebben over de besturen die gemist zijn (de PM-besturen deed het niet goed voor de SO-besturen).

5.1.2.e gaat na september de rol van projectleider PM-BST overnemen van 5.1.2.e

- PM SO/VSO (5.1.2.e):

De ontwikkelaars hebben de terugkoppeling naar de scholen uitgestuurd. Voor de komende tijd staat het analyseren van nieuwe vragen uit de vragenlijst op de planning, o.a. met het oog op het aanpassen van een indicator, en het clusteren van scholen die onderling vergelijkbaar zijn (doelgroepen). 5.1.2.e merkte na het overleg nog op dat er in de nieuwe levering met leerling gegevens plotseling ook een kolom staat met een cluster aanduiding. Als deze waarheidsgetrouw is zou dat

een flinke winst kunnen betekenen voor het specifieker maken van de prestatie-monitors, maar het is afwachten wat het precies betekent.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

Het onderwijsresultatenmodel is gereed. Nu wacht 5.1.2.e nog op het bestand met VSV gegevens. Daarna kan de PM-VO naar productie. Het streven is om dat medio maart te hebben afgrond.

Bij de PM-VO lijkt een vreemde verandering te hebben plaatsgevonden in de registratie van de populatie van onderwijssoorten/afdelingen: 5.1.2.e heeft de export met onderwijssoorten van vorig jaar vergeleken met dit jaar. Er bleken ruim 1300 havo's en vwo's meer te zijn. Het heeft mogelijk te maken met RIO. Vooralsnog koppelt 5.1.2.e aan op scholen die een berekend oordeel uit het ORM krijgen, en/of ODS-en waar leerlingen op geregistreerd staan. De problematiek is via 5.1.2.e bij DUO neergelegd. Daarnaast zijn ook 5.1.2.e (datakwaliteit) en 5.1.2.e (5.1.2.e) geïnformeerd.

Verder heeft er de afgelopen periode een evaluatie plaatsgevonden van de JPRA in de funderende sectoren. Die van VO wordt 8 maart in het MT-VO besproken. Een van de uitkomsten daarvan is dat er een behoefte is tot scholing door Kennis aan de *inspecteurs*. Deze groep heeft relatief vaak reserves t.a.v. risicoschatting, waarbij de indruk is dat een betere uitleg over het hoe en waarom van datagedreven risicoschatting, en ook de rol van de jaarlijkse evaluatie daarin, kan helpen bij het beter plaatsen van de Prestatiemonitors. Er is consensus binnen de ontwikkelgroep dat we deze scholing moeten verzorgen, waarschijnlijk ook in enkele andere sectoren. Uitgangspunt is we dat de sectoren de scholing opzetten, maar dat wij daarin onderdelen voor onze rekening kunnen nemen.

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Over 2,5 week wordt een nieuwe versie van deze Prestatiemonitor opgeleverd.

- PM PO BO (5.1.2.e):

Voor deze Prestatiemonitor zijn weinig ontwikkelingen op het moment, vooral nog aan het opstarten vanwege een volledige nieuwe werkgroep. Afgelopen tijd zijn de ontwikkelaars wel al bezig geweest met het evalueren van de JPRA en Prestatiemonitor van afgelopen jaar.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

5.1.2.e is bezig met het overzetten van de jaarlijkse vragenlijst naar Survalyzer en er wordt gekeken of er verbeteringen moeten worden aangebracht in de vragenlijst.

- PM SBO (5.1.2.e):

Voor SBO is er nu een concept-vragenlijst in de testversie. Volgende week rondt 5.1.2.e hem af. 5.1.2.e helpt met de gang van zaken rond de brief en het adressenbestand. Alles ligt op schema.

Verder benoemt 5.1.2.e dat de VI voor SBO ook in acceptatie staat, en deze wordt nu 1 april opgeleverd. 5.1.2.e geeft aan dat daarna een deel van de verdiepende informatie uit de Prestatiemonitor kan worden verwijderd.

Aandachtspunt is dat er de afgelopen periode lang onduidelijkheid was over de sectorvertegenwoordigers bij SBO (n.a.v. het zwangerschapsverlof van de eerdere sectorvertegenwoordiger). Hierbij wordt duidelijk dat de SBO-sectorvertegenwoordigers vanuit een iets andere positie opereren dan de PO-BO sectorvertegenwoordigers. Bij PO-BO is er een specifieke PM-werkgroep. Maar SBO als geheel wordt meer als thema benaderd, waarbij de Prestatiemonitor een extra onderdeel is. De betrokken inspecteurs hebben er (daardoor?) ook minder tijd voor. Daardoor lijkt er minder aandacht/betrokkenheid te zijn vanuit de

sector, en is de rol van de analist erg belangrijk. De wens wordt uitgesproken om richting de toekomst bij de sector PO voor te stellen dat de PM's PO-BO en de PM-SBO samen onder de verantwoordelijkheid van één PM-werkgroep binnen PO gaan vallen. De vertegenwoordiging vanuit de sectoren voor de verschillende informatieproducten wordt vanuit TIP gemonitord. 5.1.2.e zal er voor zorgen dat de plek van de SBO-sectorvertegenwoordigers op een goed moment bij 5.1.2.e 5.1.2.e ter sprake wordt gebracht.

4. Ontwikkelingen productiewijze (12.45)

- Rapportage Power BI (5.1.2.e)

5.1.2.e heeft drie aanpassingen doorgevoerd, die nu in acceptatie staan:

1) 5.1.2.e heeft de rapportage zodanig veranderd dat lege jaren ook getoond worden in de grafiek-visual van indicatoren. De consensus is dat het fijn is als lege jaren getoond worden, maar dat het onwenselijk is als er ook jaren bijstaan die logischerwijs niet gevuld hadden kunnen zijn (zoals prognoses waar die niet kunnen bestaan). De oplossing is dat de ontwikkelaars de jaren die wel getoond moeten worden (al dan niet leeg) in de "aangeleverde waarden" laten staan. De versie die in acceptatie staat blijft dus behouden. Wel is het verzoek vanuit VO om deze wijziging pas in de zomer (ná de VO-JPRA) door te voeren om verwarring te voorkomen.

2) Infoblokje: In een eerder overleg is er gesproken over wat te doen met gegevens die nodig zijn om risicoscores te duiden (in de PM-BST bijvoorbeeld bestuursgrootte), maar waar geen gewicht aan verbonden is. De consensus was dat we zouden proberen om deze gegevens niet als indicator weer te geven maar als infoblokje, bij de tegels. 5.1.2.e heeft nu de rapportage aangepast zodat er een tabelletje rechts staat. Deze kan gevuld worden met gegevens die ter context-duiding nodig zijn.

3) Verwijzingen naar andere informatieproducten. Deze komt in het volgende kennisoverleg-PM aan bod.

5. Overzicht uitlijning Prestatiemonitors (5.1.2.e) (12.55)

5.1.2.e bespreekt het uitlijningsdocument

("Actiepunten_uitlijning_Prestatiemonitors"), en legt uit hoe deze te lezen. Het document (en de onderliggende notulen met besluitvorming) staan hier:

<https://proza.ocw.local/otes/cs.exelapp/nodes/34241336>

Belangrijke zaken om bewust van te zijn:

- 1) Het is een levend document. Als een besluit onwerkbaar/onwenselijk is, leg dat dan vast in de discussie-kolom en koppel het terug aan 5.1.2.e
- 2) We hebben nu de indicatoren inhoudelijk uitgelijnd (wat staat er in), maar nog géén besluit genomen over de uitlijning van de meerjaren-weging en de wijze van vaststellen van de grenswaarde. De uitlijning op dat vlak gaan we doen vanaf september (dus na de opleveringen 2023).
- 3) Het gevolg van de uitlijning is dat we het vanaf nu af aan centraal moeten bespreken als de wens bestaat om een nieuwe indicator toe te voegen.

Verder kwam nog de vraag aan bod hoe we de indicator "afwijking prognose DUO" gaan oppakken. Deze staat voor alle PM's op de planning voor 2024 om te verkennen. In lijn met de wens om indicatoren per thema te ontwikkelen (zoals bij personeel) kan een dergelijke indicator centraal voor alle prestatimonitors worden ontwikkeld.

6. Huishoudelijke besprekpunten (5.1.2.e) (13.15)

- Documentatie pipelines & overleggen

5.1.2.e vraagt iedereen om documentatie (presentaties, memo's etc) die gaan over de besluitvorming rond individuele Prestatiemonitors vast te leggen in Proza binnen het Prestatiemonitor project (subfolders onder [deze folder](#)). Voor sommige Prestatiemonitors geldt echter dat de besluiten worden genomen binnen een bredere werkgroep, en dus ook in bredere memo's terecht komen. De ontwikkelaars zorgen er voor dat er in dat geval een hyperlink binnen Proza wordt geplaatst zodat ook in de toekomst de betreffende documentatie kan worden gevonden vanuit de PM folders.

- Ramingen aangepast

De ramingen in het projectplan zoals besproken in januari waren gedateerd (dank aan **5.1.2.e** voor de tip). De ramingen per project zijn iets opgehoogd. De nieuwe ramingen staan [weer hier](#).

7. Ontwikkelingen TIP+ (**5.1.2.e) (13.20)**

Geen aanvullingen

8. W.v.t.t.k. en sluiting (allen) (13.25)

Tijdens de evaluatie van de ontwikkelprocessen van de informatieproducten (vanuit TIP) kwam het idee naar voren om kennis uit te wisselen m.b.t. het gebruik van functionaliteiten in Gitlab (zoals het gebruik van issues). Plan is daarom om een bijeenkomst te organiseren waarin ervaringen worden gedeeld. Deze informatie kan natuurlijk voor iedereen handig zijn, maar vooralsnog plannen we een bijeenkomst voor ontwikkelaars van de VI en de PM's. Als dat goed bevalt kan een bredere bijeenkomst georganiseerd worden. **5.1.2.e** neemt het initiatief.

Dit jaar zal er een VI bestaan voor alle (deel) sectoren. Als dat bijna voltooid is, is het een goed moment om op een wat fundamentele manier te beschouwen hoe we de VI en de PM's willen door ontwikkelen, en met name welke type informatie waar terecht komt. Dit thema zal nog aan bod komen, maar wordt eerst nog besproken in een van de TIP overleggen. Belangrijk is dat de informatieproducten goed aansluiten op het toezichtsproces.

9. Journal club (**5.1.2.e ; facultatief) (13.30)**

- "Risicogericht toezicht is niet vrij van risico's (de Wolf & Honingh, 2014)" => volgend overleg

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

46.

EVALUATIE BIAS PRESTATIEMONITOR

PRESTATIEMONITOR PO-BO

Maart 2023

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

1 Inhoud

Voeg hier handmatig in word je inhoudsopgave toe, klik op:

- *Verwijzingen*
- *Inhoudsopgave*
- *Aangepaste Inhoudsopgave*
- *Klik op OK*

2 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs gebruikt prestatie-monitors binnen de risico-analyses. Binnen deze prestatie-monitors wordt een risicoscore berekend aan de hand van verschillende indicatoren. Bij overschrijding van de grenswaarde voor een indicator worden er risicopunten toegekend. De uiteindelijke risicoscore is het behaalde aantal risicopunten gedeeld door het totaal behaalbare risicopunten.

De indicatoren die in de prestatie-monitor zijn meegenomen behelzen factoren die (mogelijk) samenhang vertonen met de kwaliteit van het betreffende schoolbestuur of schoolvestiging. Deze indicatoren zijn expliciet geprogrammeerd en dragen daarom direct bij aan de berekening van de risicoscore.

Naast de indicatoren die direct bijdragen aan een hogere score, is het ook mogelijk dat er factoren bijdragen aan een hogere risicoscore die niet expliciet in de prestatie-monitor zijn meegenomen. In dat geval spreken we van *bias*. Het is mogelijk dat bias zich voordoet omdat deze impliciete factor sterk samenhangt met een van de indicatoren, of omdat meerdere indicatoren tezamen samenhangen met de impliciete factor.

Het doel van het voorliggende memo is om enkele impliciete biases zichtbaar te maken binnen de Prestatie-monitor PO-BO. Samen met de sector PO zijn er meerdere mogelijke vormen van bias geïdentificeerd, die in onderstaande hoofdstukken nader worden toegelicht: regionale verschillen, oververtegenwoordiging van kleine scholen, oververtegenwoordiging van nieuwe scholen en de keuze voor een specifieke eindtoets. Voor elk van deze mogelijke biases geldt dat zij niet als indicator in de prestatie-monitor zijn meegenomen en daarom dus niet direct bijdragen aan de totstandkoming van de risicoscore zoals hierboven beschreven.

Per hoofdstuk zal de samenhang tussen de mogelijke vorm van bias en de risicoscores worden toegelicht. Daarnaast zal er per hoofdstuk een analyse gegeven worden over welke indicatoren (die expliciet gecodeerd zijn) samenhangen met de betreffende vorm van bias.

3 Regionale verschillen

In overleg met de sector PO zijn ten eerste regionale verschillen als een mogelijke vorm van bias geïdentificeerd. De sector vermoedt dat scholen in Noord-Nederland vaker een hogere risicoscore krijgen in de prestatie-monitor dan zuidelijk-gelegen scholen. Dit was namelijk een constatering in een verkennende analyse tijdens de PO-hackathon die het Data Science-team van de Inspectie in de zomer van 2021 heeft uitgevoerd. Tevens merkt de sector PO op dat de geografische ligging van een school mogelijk samenhangt met de stedelijkheid van het gebied: sommige provincies tellen relatief veel plattelandsscholen en vergelijkingen tussen provincies zouden dus getroubleerd kunnen worden doordat in feite scholen van verschillende maten van stedelijkheid vergeleken worden. In dit hoofdstuk worden verschillen tussen de provincies onderzocht, alsmede de mogelijke samenhang met stedelijkheid.

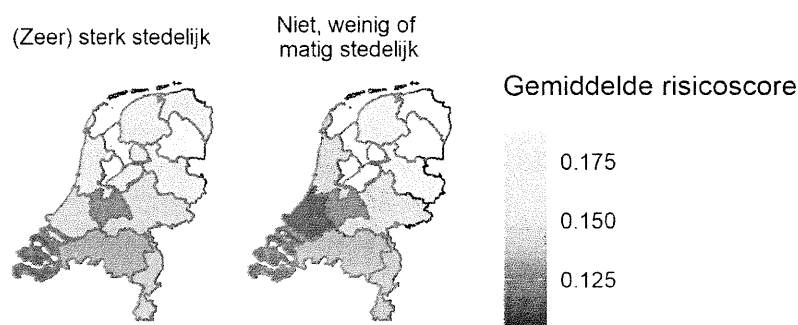
3.1 Samenhang regio en risicoscore

Figuur 3.1 toont de verdeling van de provincies over de risicogroepen. De risicoscores uit de prestatie-monitor zijn gerangschikt en de scholen zijn verdeeld in vijf groepen van ongeveer gelijke grootte. In elk van deze risicogroepen hebben de scholen dus een vergelijkbare risicoscore. In dit figuur is zichtbaar dat in de groep scholen met de laagste risicoscores de verdeling over de provincies er tamelijk anders uitziet vergeleken met de groep scholen met de hoogste risicoscores. Zo heeft de provincie Drenthe relatief veel scholen in de groep met hoogste risicoscores. Verschillen tussen provincies zijn in dit figuur echter niet goed zichtbaar vanwege verschillen in de grootte van de provincie: sommige provincies tellen simpelweg in absolute zin minder scholen en zijn daarom minder zichtbaar in de visualisatie. Dat er verschillen tussen provincies bestaan wat betreft de mediane risicoscore blijkt ook uit een Kruskal-Wallis test ($H(11) = 129.005$, $p = 0.000$).

stedelijke niveaus samengevoegd, evenals de drie niveaus met de laagste mate van stedelijkheid. Dit is gedaan omdat niet alle vijf stedelijkheidsniveaus in alle provincies vertegenwoordigd zijn. Zo kennen de provincies Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Zeeland geen scholen die in “zeer sterk stedelijk” gebied gevestigd zijn. Echter, ook in een analyse waarin de stedelijkheidsniveaus afzonderlijk bekeken worden hebben de noordelijke provincies voor alle stedelijkheidsniveaus hogere gemiddelde risicoscores dan zuidelijke provincies.

Figuur 3.3: Gemiddelde risicoscore in de prestatiemonitor per provincie, uitgesplitst naar mate van stedelijkheid

3.2 Samenhang regio en indicatoren

Uit bovenstaande analyse blijkt dat scholen in noordelijk gelegen provincies vaker een hoge risicoscore krijgen dan scholen in zuidelijke provincies. Om deze verschillen in risicoscores tussen scholen in Noord- en Zuid-Nederland nader te onderzoeken, is gekeken naar de samenhang tussen de latitude van het postcodegebied waarin een school valt en de indicatoren waarvoor de scholen een risico geconstateerd wordt. Latitude is een maat waarin de noord-zuidpositie van een plaats kan worden gedefinieerd. Hoe hoger de latitude, hoe noordelijker een postcodegebied ligt. Voor scholen in Nederland ligt de latitude tussen 50.7732 (meest zuidelijk gelegen school) en 53.4786 (meest noordelijk gelegen school).

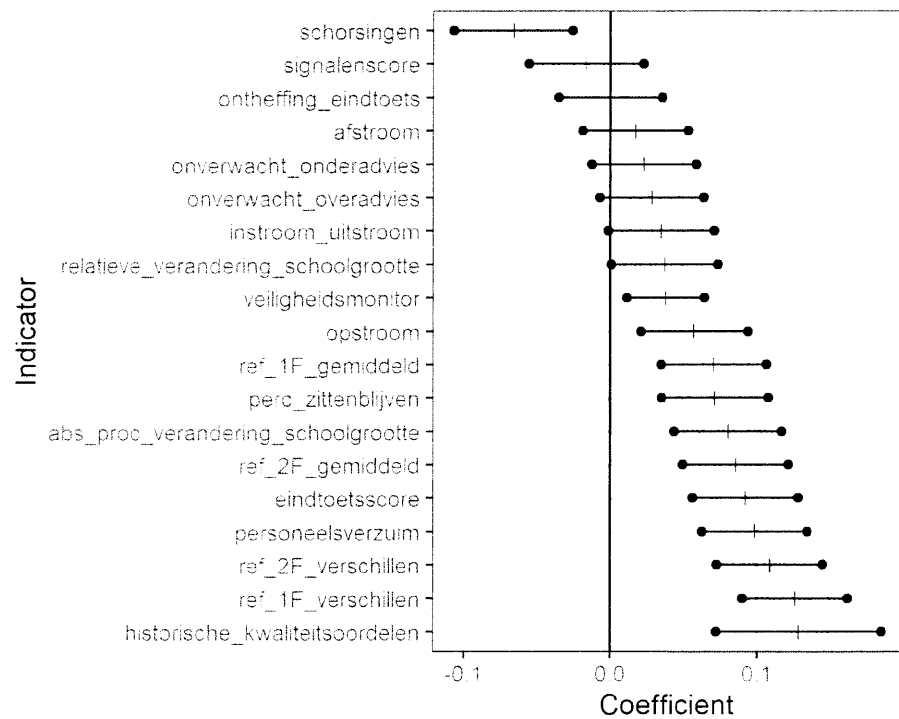
Onderstaande visualisatie toont de modelschattingen voor de lineaire samenhang tussen latitude en de individuele indicatoren. Indien een balk voor een indicator in het geheel links of rechts van de verticale nullijn ligt, is er sprake van een significant verband bij een significantieniveau van 0.05. Indien de balk geheel links van de nullijn ligt, dan is de betreffende indicator vaker een risico op scholen in het zuiden van het land. Indien de balk geheel rechts van de nullijn ligt, dan is de betreffende indicator vaker een risico op scholen in het noorden van het land. De regressietabel die aan de visualisatie ten grondslag ligt is opgenomen in Appendix A.

Uit deze modellen blijkt dat de indicator schorsingen negatief samenhangt met latitude. Dat betekent dat op scholen in het zuiden vaker risico's met betrekking tot schorsingen plaatsvinden. De indicatoren veiligheidsmonitor, opstroom, perc_zittenblijven, abs_proc_verandering_schoolgrootte, eindtoetsscore, personeelsverzuim, historische kwaliteitsoordelen en de indicatoren die gerelateerd zijn aan de referentieniveaus zijn significant vaker een risico op

scholen in Noord-Nederland. Dit betekent, bijvoorbeeld, dat er op scholen in het noorden relatief vaker een hoog personeelsverzuim is, en dat er lagere (gecorrigeerde) eindtoetsscores behaald worden.

Figuur 3.4: Coëfficiënten uit lineaire regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en latitude

4 Schoolgrootte

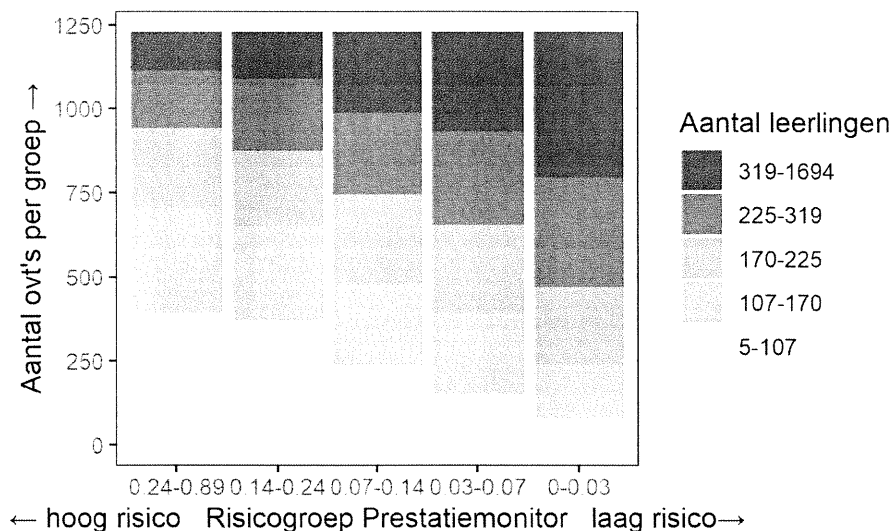
Dit hoofdstuk beschrijft de samenhang tussen de risicoscore in de prestatiemonitor en de schoolgrootte. De sector PO vermoedt dat kleine scholen relatief vaak een hoge risicoscore krijgen dan grote scholen. Tevens onderzoeken we in dit hoofdstuk welke indicatoren samenhangen met schoolgrootte.

4.1 Samenhang schoolgrootte en risicoscore

In de eerste plaats is er gekeken naar de samenhang tussen de schoolgrootte en de risicoscore. Om te onderzoeken of kleine scholen vaker een hoge risicoscore krijgen, zijn de scholen, gerangschikt naar schoolgrootte, verdeeld in vijf groepen met ongeveer een gelijk aantal scholen per groep. Tevens zijn de scholen, gerangschikt naar risicoscore, verdeeld in vijf risicogroepen met ongeveer een gelijk aantal scholen per groep. Door te kijken naar de verdeling van de naar schoolgrootte gegroepeerde scholen over de risicoscore ontstaat er een beeld van de oververtegenwoordiging van scholen naar schoolgrootte in de hoog- en laag-risicogroep.

Uit Figuur 4.1 blijkt dat de groep kleinste scholen (met 5 tot 107 leerlingen) in sterke mate vertegenwoordigd is in de groep scholen met de hoogste risicoscores. Daarentegen zijn er relatief weinig kleine scholen te vinden in de groep scholen met de laagste risicoscore.

Figuur 4.1: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatiemonitor en schoolgrootte

4.2 Samenhang schoolgrootte en indicatoren

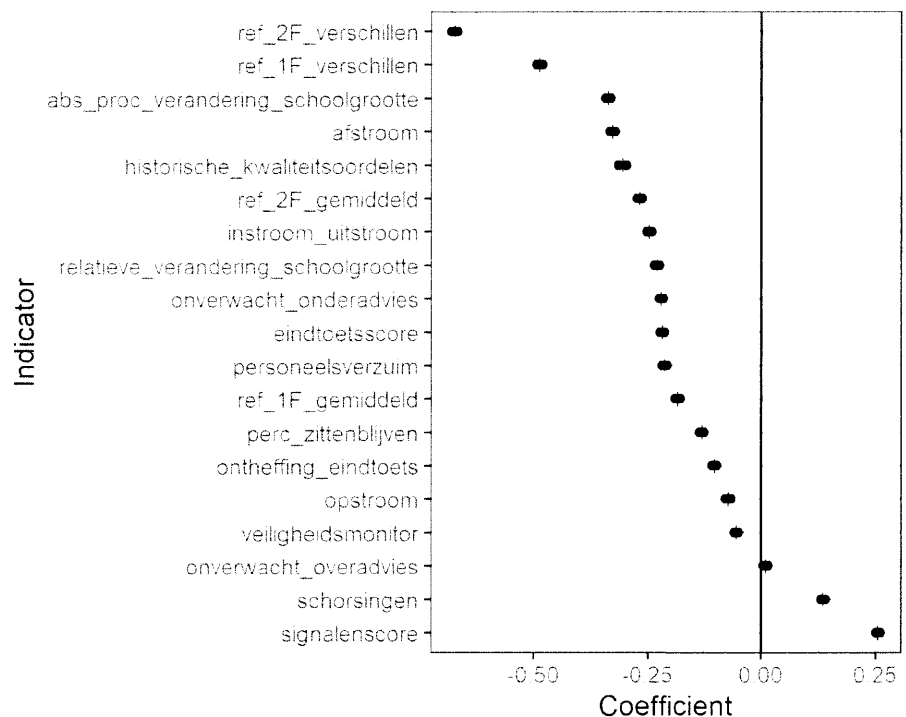
Naast de samenhang tussen schoolgrootte en de risicoscore is ook onderzocht welke indicatoren samenhangen met schoolgrootte. Om dit te onderzoeken is voor elke indicator een Poisson-regressiemodel toegepast, waarin het aantal

leerlingen als uitkomstmaat gehanteerd wordt en één indicator als voorspellende variable. Alle indicatoren blijken een significante samenhang te vertonen met de schoolgrootte.

Met uitzondering van de signalenscore, schorsingen en onverwacht_overadvies vertonen alle indicatoren een negatieve samenhang. Dit betekent dat een risico op deze indicatoren minder waarschijnlijk is voor grotere scholen. Voor de indicatoren signalenscore, schorsingen en onverwacht_overadvies geldt dat risico's op deze indicatoren juist waarschijnlijker zijn voor relatief grote scholen.

Figuur 4.2: Coëfficiënten uit Poisson-regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en schoolgrootte

4.3 Verdiepende analyse trendwaardes

Aangezien veel indicatoren gebaseerd zijn op ratio's, is een mogelijke verklaring voor de oververtegenwoordiging van kleine scholen in de hoge-risicogroep de vertekening die een kleine dan wel grote noemer veroorzaakt bij het berekenen van ratio's. Bij kleine scholen waarbij een risico voor (bijna) alle of (zeer) weinig leerlingen van toepassing is, levert al snel een hoge of lage waarde voor de trendwaarde op. Om te controleren of dit van invloed is in dit geval is gekeken naar de verdelingen van de trendwaardes over de verschillende schoolgroottes. Dit bleek vaak het geval te zijn. Voor wel vrijwel alle indicatoren geldt dat met name kleine scholen zich in de uitersten van de trendwaarde-verdelingen. Kleine scholen hadden dus relatief vaak een zeer hoge of zeer lage score op de trendwaarde die aan een indicator ten grondslag ligt.

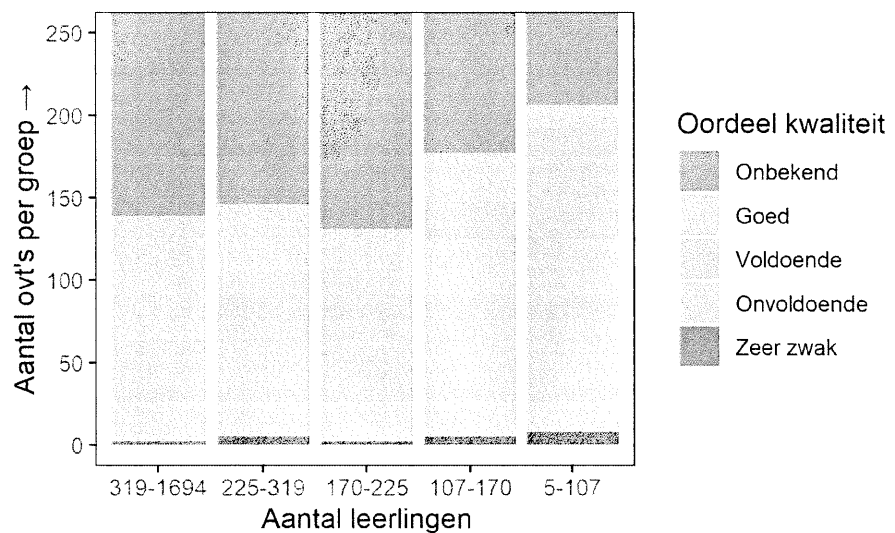

4.4 Verdiepende analyse oordelen

Bij de indirecte bias "schoolgrootte" is een verdiepende analyse uitgevoerd naar de onderliggende oordelen. Aangezien kleine scholen in sterke mate een hogere risicoscore krijgen dan grote scholen, is er ook gekeken naar de oordelen. De veronderstelling hier is dat een oververtegenwoordiging van de kleine scholen in de hoog-risicogroep goed te rechtvaardigen valt wanneer kleine scholen ook daadwerkelijk vaker het oordeel "onvoldoende" of "zeer zwak" krijgen. Om dat te onderzoeken is er gekeken naar de samenhang tussen de schoolgrootte en de oordelen op het gebied van kwaliteit.

In Figuur 4.3 zijn de oordelen per groep scholen met vergelijkbare schoolgrootte weergegeven. Het is daarbij goed om op te merken dat in feite de balk met oordeel "Onbekend" buiten de figuur naar boven doorloopt. Echter, omdat deze groep in verhouding dermate groot is dat deze de bekende oordelen verdrukt is besloten om de y-as op 250 scholen te begrenzen, i.p.v. de daadwerkelijke bovengrens van ~1300 scholen per groep. Tabel 4.1 daaronder toont de verhoudingen van de oordelen over de groepen met vergelijkbare schoolgrootte indien de scholen met een onbekend kwaliteitsoordeel buiten beschouwing worden gelaten.

Figuur 4.3: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatiemonitor en schoolgrootte (in aantal leerlingen), inclusief onbekende oordelen

Tabel 4.1: Aantal oordelen per groep scholen van vergelijkbare schoolgrootte

	Schoolgrootte	Onbekend	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Zeer zwak
1	5-107	1.023	14	172	12	8
2	107-170	1.052	29	133	10	5
3	170-225	1.098	29	94	6	2
4	225-319	1.083	41	93	7	5
5	319-1.694	1.090	76	56	5	2

Uit bovenstaand figuur blijkt dat bij grote scholen het oordeel minder vaak bekend is (kleine scholen worden dus vaker bezocht). Kijkend naar de scholen

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

waarvan het oordeel bekend is, valt te zien dat aan grote scholen iets minder vaak het oordeel "zeer zwak" wordt gegeven. Wat betreft het oordeel onvoldoende is er niet sprake van een duidelijke samenhang met schoolgrootte. Opvallend is dat de scholen met het grootste aantal leerlingen relatief wel veel vaker de waardering "goed" krijgen.

Concluderend lijkt er niet sprake te zijn van een sterke toename van het aantal scholen met "onvoldoende" of "zeer zwak" naarmate een school kleiner is. Alhoewel er iets vaker "zeer zwak" lijkt te worden gegeven onder kleinere scholen, is onze indruk dat dit niet in verhouding staat tot het grote verschil in de risicoscores tussen grote en kleine scholen.

5 Nieuwe scholen

Een derde vorm van mogelijke vooringenomenheid die de sector PO heeft aangedragen is de mogelijke oververtegenwoordiging van nieuwe scholen in de hoog-risicogroep. Hiervoor is gekeken naar de bestaansduur van de school. De sector PO gaf aan dat zij scholen als "nieuw" bestempelen als zij in de afgelopen 4 tot 6 jaar zijn opgericht.

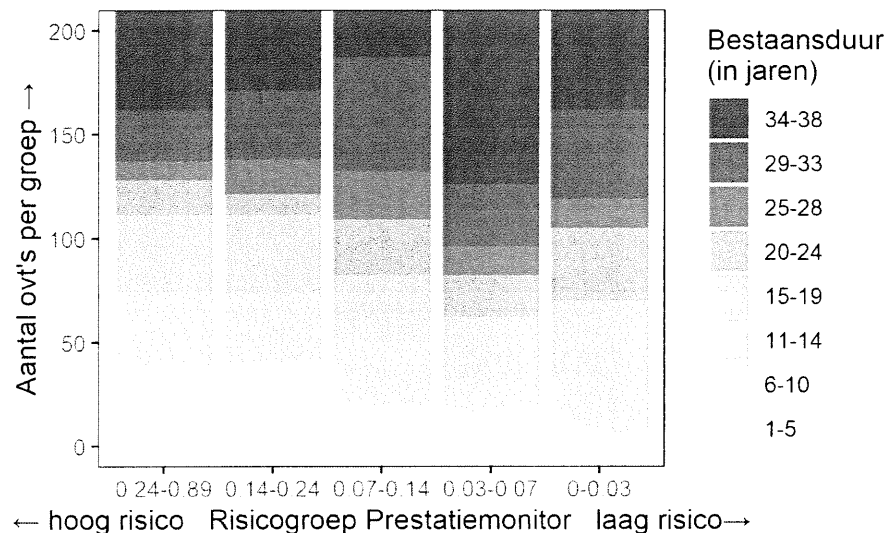
Een kanttekening bij deze analyse is dat er in Nederland veel oude scholen bestaan: 98% van de scholen in Nederland bestaat langer dan 6 jaar. Een andere factor die een vergelijking tussen nieuwe en oude scholen lastig maakt is dat van veel scholen de exacte oprichtingsdatum niet bekend is. Voor 84.2% van de scholen geldt dat als oprichtingsdatum 01-08-1985 is geregistreerd, echter is het waarschijnlijk dat zij eerder dan deze datum zijn opgericht, maar dat de daadwerkelijke oprichtingsdatum ontbreekt. Voor de analyses is gebruik gemaakt van de data voor alle scholen (dus inclusief scholen ouder dan 35 jaar).

5.1 Samenhang bestaansduur en risicoscore

In de eerste plaats is er gekeken of de verdeling in bestaansduur verschilt over de verschillende risicogroepen. De scholen zijn in vijf groepen van gelijke grootte ingedeeld, waar in elke groep de scholen vergelijkbare risicoscores hebben. Gegeven het feit dat er veel scholen zijn die langer dan 34 jaar bestaan, is gekozen om de y-as te begrenzen op 200 scholen (wederom i.p.v. de ~1300 scholen per groep). Het is duidelijk zichtbaar in Figuur 5.1 dat in de groep scholen met de hoogste risicoscores relatief veel scholen zitten die pas recent zijn opgericht. In de groep scholen met de 20% laagste risicoscores zijn er nauwelijks scholen die korter dan 9 jaar bestaan.

Figuur 5.1: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatiemonitor en bestaansduur

5.2

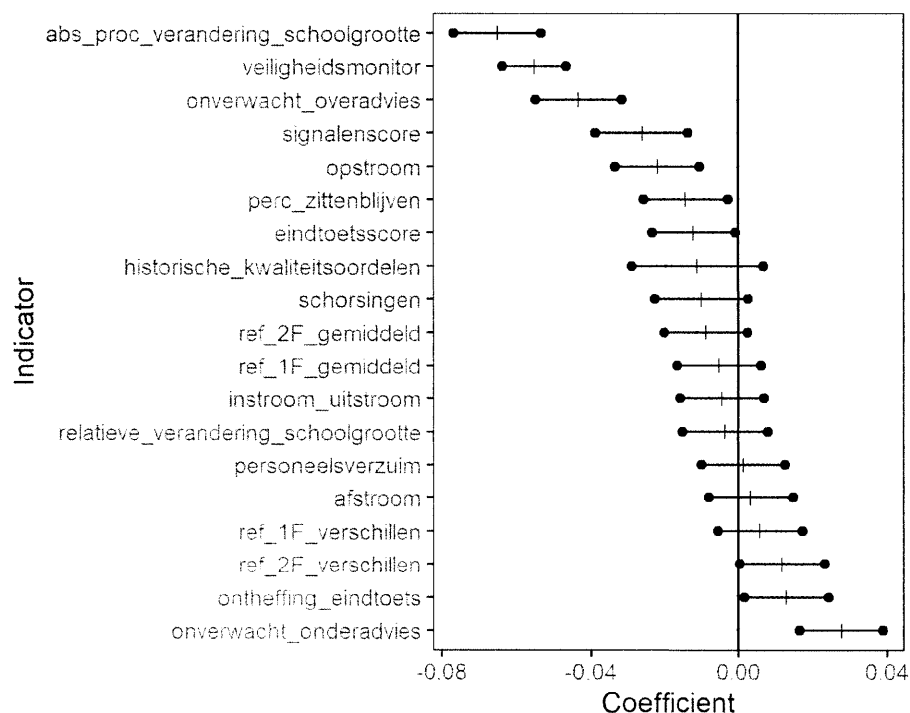
Samenhang bestaansduur en indicatoren

Vervolgens is er ook gekeken naar welke indicatoren samenhang vertonen met de bestaansduur van scholen. In de eerste plaats is dit gedaan door elke indicator afzonderlijk in een regressiemodel af te zetten tegen de bestaansduur van de school (uitgedrukt in jaren). Het resultaat hiervan is te zien in Figuur 5.2. De volledige tabel met coëfficiënten is te vinden in Appendix A.

Om uitspraken te kunnen doen over de samenhang tussen de indicatoren en de bestaansduur van de school kijkt men naar de indicatoren waarvoor het confidence interval in Figuur 5.2 geheel links of rechts van de nullijn valt. Indien het gehele confidence interval voor een indicator links van de nullijn valt, is een risico op deze indicator waarschijnlijker voor een school met een korte bestaansduur. Indien het gehele confidence interval rechts van de nullijn valt, is een risico op deze indicator waarschijnlijker voor scholen die relatief lang bestaan.

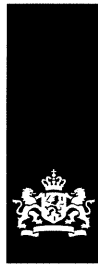
Uit de figuur blijkt dat de indicatoren "abs_proc_verandering_schoolgrootte", "veiligheidsmonitor", "opstroom", "onverwacht_overadvies", "ref_1F_verschillen", "perc_zittenblijven" en "eindtoetsscore" significant vaker een risico zijn bij scholen met een relatief korte bestaansduur. De indicatoren "ontheffing_eindtoets" en "onverwacht_onderadvies" vertonen juist vaker een risico bij scholen die al wat langer bestaan.

Figuur 5.2: Coëfficiënten uit Poisson-regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en bestaansduur

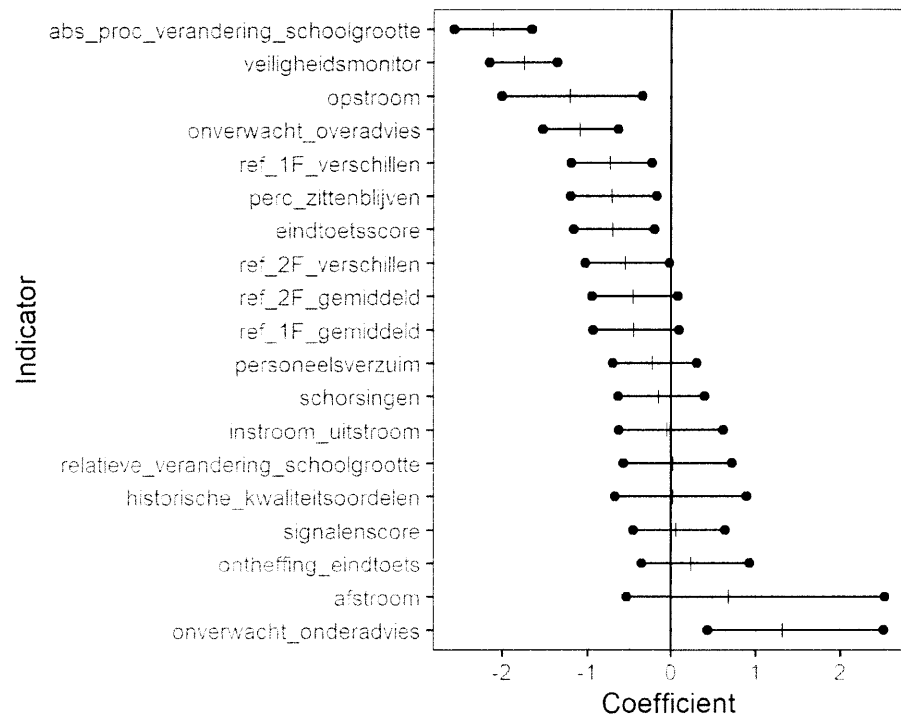

Aangezien de bestaansduur van de scholen niet in alle gevallen correct is - voor scholen die voor 01-08-1985 zijn opgericht geldt dat zij de waarde 38 hebben. Daarom is er gekozen om tevens een logistisch regressiemodel toe te passen. In dit model is de afhankelijke variabele dichotoom: de waarde is 0 als de school korter dan 6 jaar bestaat en de waarde is 1 indien de school 6 jaar of langer bestaat. Op deze manier is het mogelijk om de definitie van oude en nieuwe scholen die de sector PO heeft aangedragen te onderzoeken. Het resultaat is te zien in Figuur 5.3.

Het beeld uit deze analyse is redelijk consistent met het regressiemodel waarin de bestaansduur in jaren wordt uitgedrukt. De uitzondering hierop is dat de indicator "signalenscore" niet statistisch significant vaker een risico bij oude dan wel nieuwe scholen is. Ook is de indicator "ontheffing_eindtoets" niet langer statistisch significant vaker een risico bij scholen met een relatief lange bestaansduur.

Figuur 5.3: Coëfficiënten uit logistische regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en bestaansduur

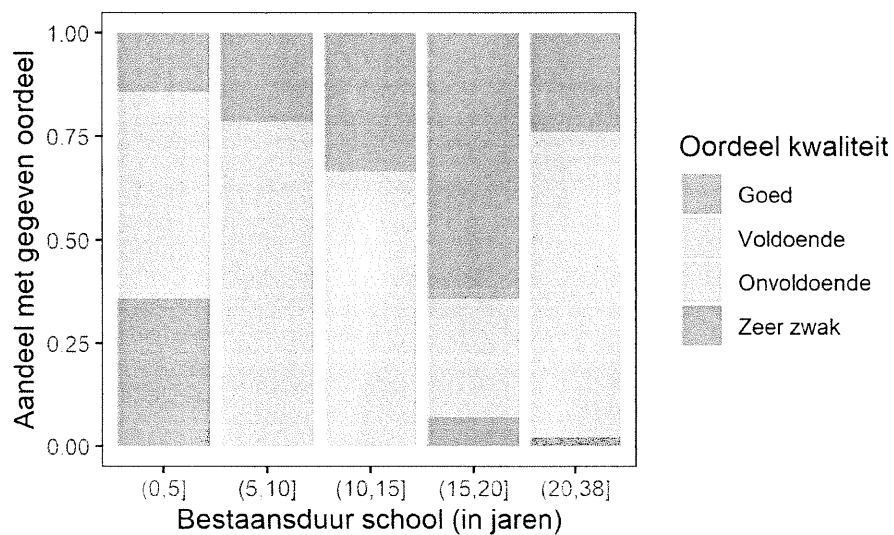
5.3 Samenhang bestaansduur en oordelen

Omdat nieuwe scholen relatief vaak een hoge risicoscore krijgen, is er onderzocht of nieuwe scholen ook vaker het oordeel "onvoldoende" of "zeer zwak" krijgen. Immers, als er verschillen zijn wat betreft oordelen tussen relatief nieuwe en oude scholen, dan zijn de verschillen in risicoscores in de prestatie-monitor beter te verantwoorden.

In Figuur 5.4 wordt per groep scholen met een vergelijkbare bestaansduur de verdeling van de oordelen gevisualiseerd. Aangezien de bestaansduur van de scholen zeer scheef verdeeld is, zijn de aantallen scholen in elke groep op de x-as niet gelijk. Desalniettemin valt op dat in de groep scholen die 5 jaar of korter bestaan, er relatief veel scholen zijn met het oordeel "zeer zwak".

Figuur 5.4: Verdeling van gegeven oordelen over groepen scholen met vergelijkbare bestaansduur

De oververtegenwoordiging van nieuwe scholen in de hoog-risicogroep lijkt dus wel enigszins verklaard te worden door relatief veel zeer zwakke scholen onder de nieuwe scholen. Daarbij moet echter wel de kanttekening geplaatst worden dat er relatief veel "oude" scholen zijn, waardoor een vergelijking lastig te maken is.

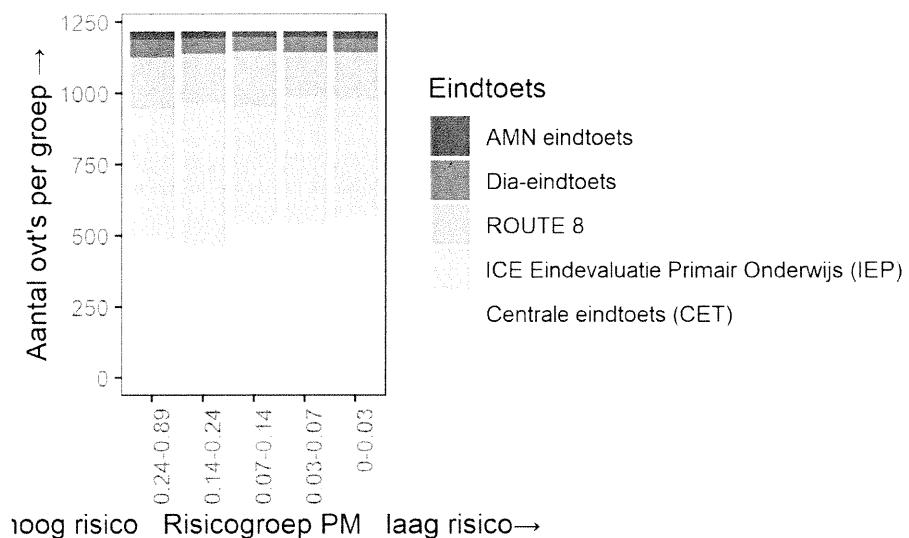
6 Eindtoets

De vierde en laatste vorm van mogelijke vooringenomenheid door de prestatie-monitor die de sector PO heeft aangedragen is het type eindtoets dat een basisschool afneemt. Om dit te onderzoeken is gekeken of de verdeling van type eindtoetsen verschilt tussen scholen die een hoge dan wel lage risicoscore in de prestatie-monitor krijgen.

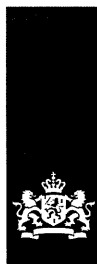
6.1 Samenhang type eindtoets en risicoscore

Om de samenhang tussen het type eindtoets en de risicoscore te bepalen is allereerst bekeken in hoeverre de verdeling van de eindtoets verschilt over de verschillende risicogroepen. Vergeleken met de andere onderzochte vormen van bias lijkt de verdeling hier relatief in balans. Echter, een Kruskal-Wallis test toont aan dat de mediane risicoscore wel degelijk significant verschilt tussen de verschillende eindtoetsen ($H(4) = 17.977$, $p = 0.001$).

Figuur 6.1: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatie-monitor en type eindtoets

Alhoewel de risicoscore significant verschilt tussen de scholen met verschillende eindtoetsen, zijn de verschillen niet dermate groot dat een nadere analyse naar de samenhang met indicatoren gerechtvaardigd is. Ook blijkt uit de overkoepelende analyse (zie hoofdstuk 7) dat het type eindtoets niet significant verband houdt met de risicoscore indien gecorrigeerd wordt voor de andere vormen van indirecte bias.

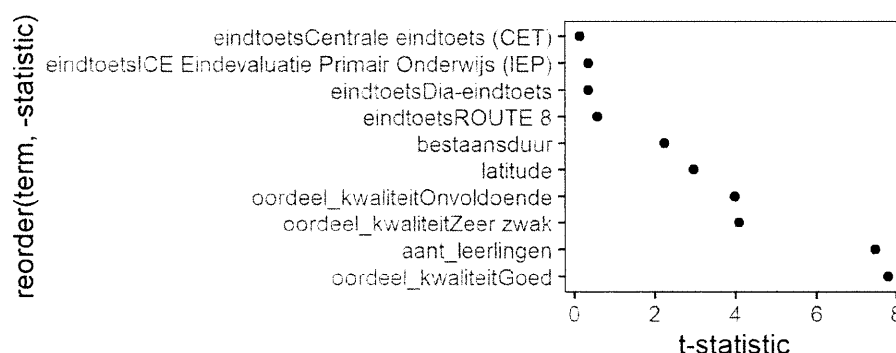

7 Overkoepelend

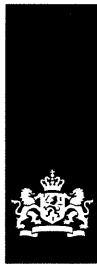
Na het afzonderlijk onderzoeken van de verschillende vormen van mogelijke indirecte bias in de prestatie-monitor is eveneens onderzocht of deze mogelijke vormen van bias gerangschikt kunnen worden. Dit beantwoordt de vraag hoe de verschillende vormen van indirecte bias zich tot elkaar verhouden. In dit hoofdstuk wordt daarom onderzocht in welke mate de verschillende vormen van indirecte bias de risicoscore voorspellen en hoe de vormen van indirecte bias zich daarin tot elkaar verhouden.

Figuur 7.1 toont de resultaten van het beta-regressiemodel waarin de risicoscore als afhankelijke variabele en de verschillende vormen van indirecte bias als onafhankelijke variabelen zijn opgenomen. Multicollineariteit tussen de onafhankelijke variabelen is beperkt, aangezien geen van de onafhankelijke variabelen een *generalized variance inflation factor* groter dan 1,26 heeft, waar doorgaans een kritieke grens van 5 gehanteerd wordt. Ook heeft geen enkel paar van de onafhankelijke variabelen een absolute correlatie groter dan 0,35 (Spearman's rho).

Figuur 7.1: t-statistic uit beta-regressiemodel van risicoscore en indirecte biases, inclusief oordelen

Uit bovenstaande visualisatie blijkt dat met name de schoolgrootte (gemeten in het aantal leerlingen) zeer voorspellend is voor de risicoscore. In mindere, maar nog steeds zeer sterk significante mate geldt dit voor de latitude ("noordelijkheid") en bestaansduur van een school. Vergeleken met de andere vormen van bias houden de verschillende typen eindtoetsen die de scholen gebruiken nauwelijks verband met de risicoscore. Voor alle typen van eindtoets geldt dat de samenhang met de risicoscore, corrigerend voor de andere vormen van bias, niet significant is.

8 Conclusie en aanbevelingen

Uit de analyses uit dit rapport blijkt dat in de Prestatiemonitor PO-BO grote scholen, scholen met een korte bestaansduur en scholen die in het Noorden liggen vaker een hoge risicoscore krijgen. Het type eindtoets lijkt een relatief beperkte samenhang met de risicoscore te hebben. Schoolgrootte vertoont relatief de sterkste samenhang met de risicoscore, gevolgd door de bestaansduur en de "noordelijkheid" van een school. Het voornaamste doel van deze analyse is het inzichtelijk maken van deze indirecte vooringenomenheid in de prestatie-monitor, om het mogelijk te maken hier op te reflecteren.

Het is belangrijk te benoemen dat de aanwezigheid van indirecte bias op zich geen probleem hoeft te zijn. Het is mogelijk dat de oververtegenwoordiging van sommige groepen scholen goed te beredeneren valt, en aansluit op de ervaringen van inspecteurs en analisten. De indicatoren waarmee de vormen van bias samenhangen hangen dan, naar mening van de sector PO en de ontwikkelaars van de prestatie-monitor, duidelijk samen met risico's voor de onderwijskwaliteit. In dit geval zou een aanpassing van de prestatie-monitor niet nodig zijn, omdat de prestatie-monitor zorgvuldig en beredeneerd tot stand is gekomen. Het feit dat bepaalde typen scholen dan vaker naar voren komen in de groep scholen met hoge risicoscores is dan te verklaren. Wel kan het wenselijk zijn om meer bewustwording te creëren, bijvoorbeeld door gebruikers van de prestatie-monitor te informeren dat enkele typen scholen vaker hoog scoren dan andere typen scholen. Het zou in bredere zin ook aanleiding kunnen geven om te onderzoeken waarom er grotere risico's zijn op dergelijke scholen.

Bij de samenhang tussen de risicoscore enerzijds en de schoolgrootte en bestaansduur anderzijds is ook gekeken naar de verdeling van de oordelen. Immers, als de oordelen sterk samenhangen met schoolgrootte en/of bestaansduur, dan is de sterke samenhang met de indicatoren ook goed te verantwoorden. In beide gevallen leken de oordelen wel enigszins verklarend voor de verschillen in de risicoscore, maar niet dermate sterk dat dit de verschillen volledig verklaart. Wat betreft de schoolgrootte is er ook gekeken naar de verschillen in de verdelingen in de trendwaardes die aan indicatoren ten grondslag liggen. Uit die analyse bleek dat kleine scholen vaak zeer grote of zeer kleine trendwaardes hebben.

Het is ook mogelijk dat, nu de bias inzichtelijk is gemaakt, de oververtegenwoordiging van bepaalde typen scholen toch niet goed te beredeneren valt. Wellicht worden de voorkeuren van de Prestatiemonitor PO-BO t.a.v. deze groepen niet herkend, dan wel als onwenselijk gezien. In dat geval is het zinvol om de prestatie-monitor aan te passen, bijvoorbeeld door vormen van bias corrigeren in de berekening van de risicoscore. Bijvoorbeeld door het aanpassen/weglaten specifieke indicatoren die sterke samenhang vertonen met het betrokken kenmerk. Na een dergelijke aanpassing zouden de bovenstaande analyses wederom uitgevoerd kunnen worden om te bekijken of de vormen van bias aanhouden.

Middels deze rapportage willen we de sector PO vragen om te reflecteren op de indirecte biases van de Prestatiemonitor PO-BO. Zijn de voorkeuren zoals aangetoond verrassend, of juist herkenbaar met de beelden die in de praktijk worden opgehaald? En acht de sector het wenselijk om te corrigeren voor (een

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

deel van) de factoren waarop de Prestatiemonitor bias vertoont? Graag gaan wij hierover verder in gesprek.

9 Appendix A - Regressietabellen

9.1 Samenhang regio (latitude) en indicatoren

Tabel 9.1: Resultaat lineaire regressiemodellen latitude tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
historische_kwaliteitsoordelen	0,129	0,029	4,483	0,000	0,072	0,185
ref_1F_verschillen	0,126	0,018	6,870	0,000	0,090	0,162
ref_2F_verschillen	0,109	0,018	5,901	0,000	0,073	0,145
personeelsverzuim	0,099	0,018	5,409	0,000	0,063	0,134
eindtoetsscore	0,092	0,018	5,060	0,000	0,057	0,128
ref_2F_gemiddeld	0,086	0,018	4,684	0,000	0,050	0,122
abs_proc_verandering_schoolgrootte	0,080	0,019	4,350	0,000	0,044	0,117
perc_zittenblijven	0,072	0,018	3,877	0,000	0,035	0,108
ref_1F_gemiddeld	0,071	0,018	3,874	0,000	0,035	0,106
opstroom	0,058	0,019	3,095	0,002	0,021	0,094
veiligheidsmonitor	0,038	0,014	2,804	0,005	0,011	0,064
relatieve_verandering_schoolgrootte	0,037	0,018	2,013	0,044	0,001	0,074
instroom_uitstroom	0,035	0,018	1,899	0,058	-0,001	0,071
onverwacht_overadvies	0,029	0,018	1,571	0,116	-0,007	0,064
onverwacht_onderadvies	0,023	0,018	1,267	0,205	-0,013	0,059
afstroom	0,017	0,018	0,934	0,350	-0,019	0,053
onthefing_eindtoets	0,000	0,018	0,009	0,993	-0,035	0,036
signalenscore	-0,017	0,020	-0,823	0,410	-0,056	0,023
schorsingen	-0,066	0,021	-3,229	0,001	-0,106	-0,026

9.2 Samenhang schoolgrootte en indicatoren

Tabel 9.2: Resultaat Poisson-regressiemodellen aantal leerlingen tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
signalenscore	0,256	0,002	104,862	0,000	0,251	0,260
schorsingen	0,136	0,003	51,588	0,000	0,130	0,141
onverwacht_overadvies	0,010	0,002	4,185	0,000	0,005	0,015
veiligheidsmonitor	-0,054	0,002	-29,523	0,000	-0,057	-0,050
opstroom	-0,071	0,003	-28,175	0,000	-0,076	-0,066
onthefing_eindtoets	-0,101	0,002	-40,564	0,000	-0,106	-0,096
perc_zittenblijven	-0,129	0,003	-50,599	0,000	-0,134	-0,124
ref_1F_gemiddeld	-0,183	0,003	-71,345	0,000	-0,188	-0,178
personeelsverzuim	-0,212	0,003	-81,550	0,000	-0,217	-0,207
eindtoetsscore	-0,218	0,003	-83,725	0,000	-0,223	-0,213
onverwacht_onderadvies	-0,219	0,003	-84,747	0,000	-0,224	-0,214
relatieve_verandering_schoolgrootte	-0,229	0,003	-86,427	0,000	-0,234	-0,224
instroom_uitstroom	-0,247	0,003	-92,869	0,000	-0,252	-0,242
ref_2F_gemiddeld	-0,268	0,003	-101,282	0,000	-0,274	-0,263
historische_kwaliteitsoordelen	-0,306	0,004	-70,262	0,000	-0,314	-0,297
afstroom	-0,328	0,003	-119,630	0,000	-0,333	-0,323
abs_proc_verandering_schoolgrootte	-0,338	0,003	-121,513	0,000	-0,343	-0,332
ref_1F_verschillen	-0,487	0,003	-167,871	0,000	-0,493	-0,482
ref_2F_verschillen	-0,671	0,003	-215,263	0,000	-0,678	-0,665

9.3 Samenhang bestaansduur en indicatoren

Onderstaande tabel toont de coëfficiënten van het Poisson-regressiemodel waarin bestaansduur is uitgedrukt in het aantal jaren dat school bestaat.

Tabel 9.3: Uitkomsten Poisson-regressiemodellen met bestaansduur (in aantal jaren) tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
onverwacht_onderadvies	0,028	0,006	4,831	0,000	0,016	0,039
ontheffing_eindtoets	0,013	0,006	2,278	0,023	0,002	0,024
ref_2F_verschillen	0,012	0,006	2,040	0,041	0,000	0,023
ref_1F_verschillen	0,006	0,006	1,018	0,309	-0,005	0,017
afstroom	0,003	0,006	0,578	0,563	-0,008	0,015
personeelsverzuim	0,001	0,006	0,229	0,819	-0,010	0,013
relatieve_verandering_schoolgrootte	-0,004	0,006	-0,595	0,552	-0,015	0,008
instroom_uitstroom	-0,004	0,006	-0,742	0,458	-0,016	0,007
ref_1F_gemiddeld	-0,005	0,006	-0,896	0,370	-0,017	0,006
ref_2F_gemiddeld	-0,009	0,006	-1,519	0,129	-0,020	0,003
schorsingen	-0,010	0,007	-1,530	0,126	-0,023	0,003
historische_kwaliteitsoordelen	-0,011	0,009	-1,204	0,228	-0,029	0,007
eindtoetsscore	-0,012	0,006	-2,086	0,037	-0,023	-0,001
perc_zittenblijven	-0,014	0,006	-2,434	0,015	-0,026	-0,003
opstroom	-0,022	0,006	-3,738	0,000	-0,034	-0,010
signalenscore	-0,026	0,006	-4,066	0,000	-0,039	-0,014
onverwacht_overadvies	-0,043	0,006	-7,411	0,000	-0,055	-0,032
veiligheidsmonitor	-0,055	0,004	-12,692	0,000	-0,064	-0,047
abs_proc_verandering_schoolgrootte	-0,065	0,006	-10,854	0,000	-0,077	-0,053

Onderstaande tabel toont de coëfficiënten van het logistische regressiemodel waarin bestaansduur dichotoom gescoord is: 0 als de school korter dan 6 jaar bestaat en 1 als de school 6 jaar of langer bestaat.

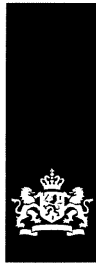
Tabel 9.4: Uitkomsten logistische regressiemodellen bestaansduur (dichotoom) tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
onverwacht_onderadvies	1,312	0,513	2,557	0,011	0,434	2,499
afstroom	0,683	0,738	0,926	0,355	-0,537	2,514
onthefing_eindtoets	0,238	0,324	0,733	0,463	-0,354	0,929
signalenscore	0,056	0,277	0,201	0,841	-0,453	0,638
historische_kwaliteitsoordelen	0,024	0,392	0,061	0,951	-0,670	0,890
relatieve_verandering_schoolgrootte	0,024	0,327	0,073	0,942	-0,575	0,720
instroom_uitstroom	-0,047	0,315	-0,149	0,881	-0,627	0,620
schorsingen	-0,148	0,262	-0,565	0,572	-0,634	0,401
personeelsverzuim	-0,225	0,255	-0,882	0,378	-0,703	0,304
ref_1F_gemiddeld	-0,446	0,261	-1,709	0,088	-0,936	0,093
ref_2F_gemiddeld	-0,458	0,261	-1,755	0,079	-0,948	0,081
ref_2F_verschillen	-0,550	0,256	-2,144	0,032	-1,033	-0,022
eindtoetsscore	-0,702	0,245	-2,869	0,004	-1,166	-0,202
perc_zittenblijven	-0,709	0,261	-2,714	0,007	-1,203	-0,173
ref_1F_verschillen	-0,729	0,245	-2,979	0,003	-1,193	-0,229
onverwacht_overadvies	-1,094	0,228	-4,808	0,000	-1,532	-0,636
opstroom	-1,210	0,418	-2,893	0,004	-2,010	-0,347
veiligheidsmonitor	-1,747	0,200	-8,735	0,000	-2,152	-1,366
abs_proc_verandering_schoolgrootte	-2,106	0,230	-9,158	0,000	-2,564	-1,658

9.4 Overkoepelende analyse

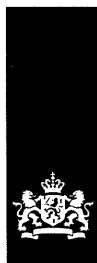
Tabel 9.5: Uitkomsten beta-regressiemodel risicoscore tegen indirecte vormen van bias

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
(Intercept)	-7,088	1,238	-5,725	0,000	-9,514	-4,661
aant_leerlingen	-0,002	0,000	-24,827	0,000	-0,003	-0,002
eindtoetsCentrale eindtoets (CET)	0,045	0,088	0,510	0,610	-0,127	0,217
eindtoetsDia-eindtoets	0,126	0,104	1,207	0,227	-0,078	0,330
eindtoetsICE	0,078	0,088	0,888	0,375	-0,095	0,251
Eindevaluatie Primair Onderwijs (IEP)						
eindtoetsROUTE 8	0,056	0,092	0,606	0,544	-0,124	0,235
latitude	0,120	0,024	5,097	0,000	0,074	0,166
bestaansduur	-0,015	0,002	-7,328	0,000	-0,020	-0,011

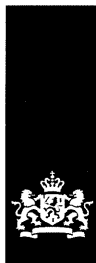
Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

10 Appendix B - Lijst met indicatoren

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

	Beschrijving /definitie	Berekeningswijze
Gemiddelde Eindtoetsscore	Deze indicator beschrijft hoe de leerlingen presteren op de eindtoets. De gemiddelde gecorrigeerde eindtoetsscore van de school (na eventueel dataherstel) in een schooljaar wordt berekend. Vervolgens wordt gekeken hoeveel standaarddeviaties deze afwijkt van een schatting die wordt gemaakt op basis van de schoolweging.	Het verschil tussen de gemiddelde gecorrigeerde eindtoetsscore en de verwachting op basis van de schoolweging. Dit verschil wordt gestandaardiseerd (=uitgedrukt in standaarddeviaties) per eindtoetssoort per schooljaar.
Minimaal ref. 1F behaald	Deze indicator beschrijft in hoeverre de leerlingen het referentieniveau 1F behalen. Allereerst is per school berekend welke percentages van de leerlingen in groep 8 minimaal de referentieniveaus 1F (op Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) halen. Vervolgens is per school het verwachte percentage leerlingen dat niveau 1F haalt geschat. Hierbij is rekening gehouden met de schoolweging. Het verschil tussen de verwachte en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben, nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt er per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 1F behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.
Minimaal ref. 1S/2F behaald	Deze indicator beschrijft in hoeverre leerlingen het referentieniveau 2F/1S behalen. Allereerst is per school berekend welk percentage van de leerlingen in groep 8 minimaal de referentieniveaus 2F/1S (1S op Rekenen, 2F op Taalverzorging en Begrijpend lezen) haalt. Vervolgens is per school het verwachte percentage leerlingen dat niveau 2F/1S haalt geschat. Hierbij is rekening gehouden met de schoolweging. Het verschil tussen de verwachte en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben, nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 2F of 1S behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en de schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.
Zittenblijvers	Deze indicator is berekend op basis van het percentage van de leerlingen dat blijft zitten, gecorrigeerd voor de schoolweging. In de extra info is het aantal/percentage zittenblijvers uitgesplitst naar onderbouw en bovenbouw. Voor de indicator score tellen beide even zwaar mee.	Op basis van de schoolweging wordt een verwacht percentage van de leerlingen dat blijft zitten berekend. De indicatorscore is het verschil tussen het daadwerkelijke percentage zittenblijvers en het verwachte percentage.

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Referentieniveau 1F verschillen RW, TV en BL	Deze indicator beschrijft in hoeverre de school verschillend presteert op de verschillende domeinen Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen. Hoe hoger de indicatorscore, hoe groter de prestatieverschillen op de school tussen de domeinen/gebieden. Bij deze indicator wordt, net zoals bij de indicator voor de gemiddelde score op referentieniveaus, het verwachte percentage leerlingen dat minimaal de referentieniveaus 1F behaalt, berekend. Dit gebeurt per gebied (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) en er wordt rekening gehouden met de schoolweging. Per gebied wordt vervolgens gekeken hoe ver de school afwijkt van de verwachting. Hoe groter de verschillen tussen de afwijkingen van de verwachting per gebied, hoe hoger de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt er per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 1F behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en de schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school per gebied (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score wordt vervolgens ook per gebied bepaald. Van deze 3 afwijkingen wordt de gemiddelde afwijking berekend. Daarna wordt elke afwijking omgezet in de afwijking minus de gemiddelde afwijking, en daar wordt de absolute waarde van genomen. Van deze absolute waarde per gebied wordt tenslotte het gemiddelde genomen. Dit is de indicatorscore.
Referentieniveau 1S/2F verschillen RW, TV en BL	Deze indicator beschrijft in hoeverre de school verschillend presteert op de verschillende domeinen Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen. Hoe hoger de indicatorscore hoe groter de prestatieverschillen op de school tussen de domeinen/gebieden. Bij deze indicator wordt, net zoals bij de indicator voor de gemiddelde score op referentieniveaus, het verwachte percentage leerlingen dat minimaal de referentieniveaus (1S voor RW/2F voor BL en TV) behaalt berekend. Dit wordt per gebied gedaan (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) en er wordt rekening gehouden met de schoolweging. Per gebied wordt vervolgens gekeken hoe ver de school afwijkt van de verwachting. Hoe groter de verschillen tussen de afwijkingen van de verwachting per gebied, hoe hoger de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt er per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 2F of 1S behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en de schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school per gebied (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score wordt vervolgens ook per gebied bepaald. Van deze 3 afwijkingen wordt de gemiddelde afwijking berekend. Daarna wordt elke afwijking omgezet in de afwijking minus de gemiddelde afwijking, en daar wordt de absolute waarde van genomen. Van deze absolute waarde per gebied wordt tenslotte het gemiddelde genomen. Dit is de indicatorscore.
Ontheffing eindtoets	Deze indicator is het percentage leerlingen in groep 8 met ontheffing voor de eindtoets.	Om het percentage leerlingen met ontheffing te berekenen, worden alle ontheffingsgronden als gelijk behandeld. Er wordt dus gekeken naar welk percentage leerlingen ontheffing heeft, zonder rekening te houden met wat die ontheffingsgrond is.

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Signalen Veiligheid	Deze indicator geeft aan of en in welke orde van urgentie er veiligheidssignalen over de school zijn binnengekomen. Het aantal veiligheidssignalen per school is gecorrigeerd voor het aantal leerlingen op de school. Veiligheidssignalen met de categorie 'Urgent signaal' tellen driedubbel.	Per school wordt de hoeveelheid veiligheidssignalen berekend. De signalen met de categorie 'Urgent signaal' tellen voor 3. Vervolgens wordt gedeeld door het aantal leerlingen op de school (uit het DUO inschrijvingenbestand), en vermenigvuldigd met 100.
Schorsingen	Deze indicator geeft aan of en in welke orde van grootte leerlingen op de school worden geschorst. Het aantal schorsingen per school is gecorrigeerd voor het aantal leerlingen op de school.	Per school wordt de hoeveelheid schorsingen berekend. Vervolgens wordt gedeeld door het aantal leerlingen op de school, (het leerlingaantal komt uit het inschrijvingenbestand) en vermenigvuldigd met 100.
Veiligheidsmonitor : niet of te laat ingeleverd	Deze indicator geeft aan of een geldige veiligheidsmonitor is ingeleverd. Als de sociale veiligheid is gemonitord en op tijd is aangeleverd: 0 = 'nee', 1 = 'ja'.	Indien er geen geldige veiligheidsmonitor is ingeleverd, volgt er indicatorscore 0. Het inleveren van de veiligheidsmonitor gebeurt op vestigingsniveau. Indien er meerdere vestigingen onder een cluster vallen, moet voor alle vestigingen onder het cluster een geldige veiligheidsmonitor zijn ingeleverd. Anders volgt er indicatorscore 0.
Verandering leerlingaantal (absolute waarde)	Deze indicator beschrijft in hoeverre de grootte van de school fluctueert. Het aantal leerlingen per school per schooljaar wordt geteld. Vervolgens wordt de procentuele verandering genomen t.o.v. het jaar daarvoor. De absolute waarde daarvan is de indicatorscore.	De hoeveelheid leerlingen per school per schooljaar wordt geteld. Vervolgens wordt de procentuele verandering genomen t.o.v. het jaar daarvoor. De absolute waarde daarvan is de indicatorscore.
Historische Kwaliteitsoordelen	Deze indicator geeft aan of de school in de afgelopen 5 schooljaren het oordeel Zwak, Zeer Zwak of Onvoldoende heeft gehad.	Als de school in de afgelopen 5 schooljaren het oordeel Zwak, Zeer Zwak of Onvoldoende heeft gehad, dan wordt de indicatorscore 1. Zo nee, dan wordt de indicatorscore 0.
Percentage ziekteverzuim personeel	Deze indicator geeft het procentuele personeelsverzuim weer.	Het procentuele personeelsverzuim is bekend op BRIN niveau. Dat percentage wordt toegekend aan alle clusters die onder de BRIN vallen.
Schoolwissel zonder verhuizen	De indicator geeft aan of er meer leerlingen instromen in de school (zonder te verhuizen), of meer leerlingen uitstromen in de school (zonder te verhuizen).	Per cluster en schooljaar wordt het percentage leerlingen dat instroomt zonder te verhuizen en het percentage dat uitstroomt zonder te verhuizen berekend. Het percentage instroom (zonder verhuizen) minus het percentage uitstroom (zonder verhuizen) geeft de indicatorscore.
Omgevingsgroei leerlingaantallen	Deze indicator geeft de verandering in schoolgrootte weer, afgezet tegen de groei/krimp van de twee dichtstbijzijnde scholen. Scholen die krimpen terwijl naastgelegen scholen groeien, scoren hoog op de indicator.	Per brin wordt per jaar de schoolgrootte en daarmee de procentuele groei/krimp berekend. Deze wordt vergeleken met de twee dichtstbijzijnde scholen (clusters) binnen een omtrek van 4 km.

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Onderwijsniveau 3VO: Afstroom	Deze indicator kijkt naar het vervolgsucces van leerlingen in 3VO en kijkt of leerlingen hier op een lager onderwijsniveau zitten dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8 van het PO. We kijken hier naar het herziene advies. Hierbij wordt geen rekening gehouden met zittenblijven.	Per schooladvies wordt over de hele populatie van leerlingen de gemiddelde positie in het derde jaar VO berekend. Vervolgens wordt per leerling het verschil tussen zijn/haar positie in 3VO en het landelijke gemiddelde berekend. Vervolgens wordt dit verschil gedeeld door de standaardafwijking van alle afwijkingen van het schooladvies in Nederland, behorende bij dat specifieke schooladvies. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die een heel onderwijsniveau lager zitten in 3VO dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerlingen in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten in 3VO + de leerlingen die onder advies zitten in 3VO + de leerlingen die boven advies zitten in 3VO).
Onderwijsniveau 3VO: Opstroom	Deze indicator kijkt naar het vervolgsucces van leerlingen in 3VO en kijkt of leerlingen hier op een hoger onderwijsniveau zitten dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8 van het PO. We kijken hier naar het herziene advies. Hierbij wordt geen rekening gehouden met zittenblijven.	Per schooladvies wordt over de hele populatie van leerlingen de gemiddelde positie in het derde jaar VO berekend. Vervolgens wordt per leerling het verschil tussen zijn/haar positie in 3VO en het landelijke gemiddelde berekend. Vervolgens wordt dit verschil gedeeld door de standaardafwijking van alle afwijkingen van het schooladvies in Nederland, behorende bij dat specifieke schooladvies. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die minimaal een heel onderwijsniveau hoger zitten in 3VO dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerlingen in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten in 3VO + de leerlingen die onder advies zitten in 3VO + de leerlingen die boven advies zitten in 3VO).

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Onverwacht advies: Onderadvies	Deze indicator kijkt naar het advies wat leerlingen krijgen voor de afname van de eindtoets en vergelijkt dit met het advies wat de leerlingen hebben volgens de eindtoets. Deze indicator kijkt naar leerlingen die een minimaal een heel advies lager advies krijgen, dan dat ze volgens de eindtoets moeten hebben. Voor het verwachte advies kijken we naar de toetsadviestabel zoals de toetsaanbieder deze vaststelt en naar welk advies overeenkomt met de behaalde eindtoetsscore.	Voor alle eindtoetssoorten en eindtoetsscores berekenen we het gemiddelde schooladvies. Hierna wordt per leerling gekeken in hoeverre het gegeven schooladvies afwijkt van het landelijke gemiddelde, voor die specifieke combinatie van eindtoetssoort en eindtoetsscore. Dit wordt gedeeld door de standaardafwijking behorende bij die combinatie. Hier wordt tenslotte de absolute waarde van genomen. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die minimaal een heel onderwijsniveau lager hebben gekregen als advies dan ze hebben behaald op hun eindtoets. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerling in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten + de leerlingen die ondergeadviseerd zijn + die overgeadviseerd zijn).
Onverwacht advies: Overadvies	Deze indicator kijkt naar het advies wat leerlingen krijgen voor de afname van de eindtoets en vergelijkt dit met het advies wat de leerlingen hebben volgens de eindtoets. Deze indicator kijkt naar leerlingen die een minimaal een heel advies hoger advies krijgen, dan dat ze volgens de eindtoets moeten hebben. Voor het verwachte advies kijken we naar de toetsadviestabel zoals de toetsaanbieder deze vaststelt en naar welke advies overeenkomt met de behaalde eindtoetsscore.	Voor alle eindtoetssoorten en eindtoetsscores berekenen we het gemiddelde schooladvies. Hierna wordt er per leerling gekeken in hoeverre het gegeven schooladvies afwijkt van het landelijke gemiddelde, voor die specifieke combinatie van eindtoetssoort en eindtoetsscore. Dit wordt gedeeld door de standaardafwijking behorende bij die combinatie. Hier wordt tenslotte de absolute waarde van genomen. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die een heel onderwijsniveau hoger hebben gekregen als advies dan ze hebben behaald op hun eindtoets. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerling in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten + de leerlingen die ondergeadviseerd zijn + die overgeadviseerd zijn).

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving	Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 13-04-2023, 12:45-14:30
Vergaderplaats	Sjs 0.17
Aanwezig	5.1.2.e
Afwezig	5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen)

2. Verslag vorige vergadering maart 2023

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023

- PM besturen 5.1.2.e :
5.1.2.e en 5.1.2.e werken aan de oplevering van een nieuwe versie van de PM-besturen. N.a.v. de uitlijning Prestatiemonitors zijn een aantal veranderingen doorgevoerd: Oordelen op bestuursniveau zijn verwijderd. Er zijn ook een aantal indicatoren toegevoegd: niet-melders (SO & VO); % schorsingen, % verwijderingen. Daarnaast is ook voor een reeks indicatoren aanvullende informatie toegevoegd. Oplevering is vertraagd omdat de personeelsdata van DUO te laat wordt aangeleverd [bij het schrijven van deze notulen zijn de gegevens binnen en is de PM-BST opgeleverd].

- PM Financiën
Geen updates

- PM SO/VSO 5.1.2.e :
De afgelopen week hebben 5.1.2.e en 5.1.2.e twee presentaties gegeven aan de collega's van de sector die betrokken zijn bij de Prestatiemonitor. De ene ging over het landelijk doelgroepenmodel (een manier om een uitstroomprofiel te vinden bij een leerling) als mogelijke vervanger van IQ in de indicator die IQ (punten) aan uitstroom (punten) koppelt. Het aantal onbekende IQ gegevens wordt namelijk steeds groter en dat is problematisch voor het kunnen gebruiken van de indicator. Het landelijk doelgroepenmodel punt is een goede vervanger van het IQ punt volgens onze analyses (fijn!), maar we neigen ernaar om het breder te trekken dan het landelijk doelgroepenmodel en om voortaan op te vragen wat de combinaties van beoogd en behaald uitstroombestemming zijn per school, om daar vervolgens een indicator van te maken. De tweede presentatie ging over het maken (clusteren) van groepen vergelijkbare scholen op basis van de (1 – 3) belangrijkste ondersteuningsbehoeftes per school. Dit is nodig omdat eerdere indelingen niet meer voldoen (de cluster 1,2,3,4 indeling werd niet meer verstrekt

door DUO en de indeling o.b.v. IQ wordt steeds minder betrouwbaar gezien het aantal onbekenden). Die groepen o.b.v. ondersteuningsbehoeftes hebben we vervolgens geannoteerd met andere data: bijvoorbeeld het percentage leerlingen dat uitstroomt richting onderwijs, arbeid of dagbesteding en gemiddelde IQ punten. Daaraan kunnen we zien dat die groepen scholen ook echt verschillend zijn. Op dit moment werken we de groepen verder uit om het vervolgens met de hele sector te delen en feedback op te halen.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

De PM's VO en PRO zijn conform planning medio maart opgeleverd.

De oorzaak van de extra havo/vwo's (zie verslag voorgaande overleg) ligt in het toekennen van havo en vwo voor de onderbouw aan alle vestigingen binnen een brin als bij één van de vestigingen binnen dat brin havo/vwo in de bovenbouw gegevens mag worden. Deze toekenningen werden eerst opgenomen in een afzonderlijke tabel, maar zijn nu onderdeel van de reguliere voorzieningentabel. Die afzonderlijke tabel werd niet gesynchroniseerd met IBIS. DUO is gevraagd naar een mogelijke oplossing. 5.1.2.e heeft 5.1.2.e gevraagd dit verder op te pakken.

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Geen updates

- PM PO BO (5.1.2.e):

Er zijn na de vorige update niet echt nieuwe ontwikkelingen. Er is wel een gezamenlijk jpra-po mail aangemaakt (5.1.2.e@owinsp.nl) waar de werkgroep toegang toe heeft. Daar kunnen alle vragen rondom de pm po naartoe gestuurd worden. De sector po wordt dmv de nieuwsbrief op de hoogte gesteld over het gebruik van dit emailadres.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

De vragenlijst is 27 maart uitgezet en morgen wordt de eerste rappel verstuurd. Er hebben nu 51 van de 92 scholen de vragenlijst ingevuld. Ondertussen gaat 5.1.2.e aan de slag met de bewerkingen voor de Prestatiemonitor en evt aanpassingen doorvoeren. Als 5.1.2.e terug is van vakantie gaan ze hiermee verder

- PM SBO (5.1.2.e):

Geen updates

4. Ontwikkelingen productiewijze

- Rapportage Power BI (5.1.2.e)

1) 5.1.2.e geeft een demonstratie van de verwijzingen met filter op bestuur naar andere informatieproducten. Dit geeft invulling aan een lang gekoesterde wens om te kunnen schakelen tussen informatieproducten!

5. Bias kleine scholen PO en VO (5.1.2.e)

5.1.2.e toont de uitkomsten van analyses m.b.t. bias voor kleine ovt's in het PO en VO. Hieruit blijkt dat er zowel in het VO maar met name ook in het PO een voorkeur voor kleine scholen lijkt te bestaan. In het PO zien we overigens dat kleine scholen wel vaker onvoldoende oordelen krijgen, maar de indruk is dat de oververtegenwoordiging in de PM's lijkt niet in verhouding te staan tot het patroon in de gegeven oordelen. Ook kan het patroon in de oordelen versterkt zijn als gevolg van de oververtegenwoordiging in de risicomodellen.

Een belangrijke vraag is hoe we hier op korte en op lange termijn mee willen omgaan. Een aantal argumenten komen naar voren:

Er lijkt een voorkeur om op lange termijn te zoeken naar een technische oplossing. Bij de indicator signalen in de PM-BST is er een correctie op de percentages om rekening te houden met omvang. **5.1.1** heeft enige tijd geleden m.b.v. een multilevel model een correctie toegepast op het al dan niet aanleveren van VOG's. Uitgangspunt in dergelijke correcties is dat er rekenschap gegeven wordt van de mate van zekerheid (die groter wordt bij grotere aantallen) van een gegeven. Dit kan echter niet op korte termijn breed worden geïmplementeerd vanwege een aantal redenen: 1) Het is echter nog niet duidelijk in of/in hoeverre dit mogelijk is bij verschillende typen indicatoren; 2) Het risico bestaat dat er bij kleine scholen nooit genoeg bewijs bestaat voor het vaststellen van risico (waardoor kleine scholen in het geheel buiten de risicoschatting zouden blijven); 3) Een gecorrigeerde indicator is logischerwijs ook minder goed te begrijpen voor de gebruikers.

Al met al vergt een technische oplossing verder onderzoek, wat implementatie op de korte termijn moeilijk maakt.

De meest praktische oplossing op korte termijn lijkt te zijn om de oververtegenwoordiging op te lossen in het proces (dus om scholen in groepen op te delen: klein, middel, groot, etc) en binnen die groepen een percentielscore te gebruiken. Nadeel van deze methode is wel dat de grenzen arbitrair zijn. **5.1.2.e** en **5.1.2.g** zullen deze aanbeveling doen tijdens de volgende bovensectorale werkgroep JPRA, waar Daan over de bias zal vertellen.

Verder is nog geopperd om bijvoorbeeld te hoeveelheid tijd die aan desk-research besteedt wordt korter te maken bij kleine scholen (als alternatief voor correctie). Ook is aangegeven dat bij kleine scholen de kwalitatieve informatie een grotere rol moet spelen. Ook is het interessant om te onderzoeken in hoeverre de voorspelkracht van de PM's verschillend is tussen grote v.s. kleine ovt's.

6. Evaluatie JPRA sectoren (**5.1.2.e)**

In de funderende sectoren zijn evaluaties uitgevoerd n.a.v. de nieuwe werkwijze die voortkwam uit het PVT. De uitkomsten zijn hier te vinden:

https://proza.ocw.local/otcs/cs_exe/app/nodes/37843800

Hieruit kwamen ook een aantal (soms kritische) punten naar voren m.b.t. de Prestatiemonitor. Deze punten moeten we oppakken, maar laten ook zien dat wat we binnen de groep maken belangrijk is voor de organisatie!

We bespreken welke zaken opvallen, en wat dat voor ons betekent:

Er wordt binnen de ontwikkelgroep verassing uitgesproken over het feit dat inspecteurs in eerdere jaren weinig geïnteresseerd waren in de Prestatiemonitors (was meer een analisten aangelegenheid); maar nu wordt het ervaren als een black box. Dit benadrukt dat we momentum hebben om aandacht te besteden aan scholing.

Er wordt opgemerkt dat er bij inspecteurs ook verwarring lijkt te bestaan over het doel van de Prestatiemonitor. Deze monitoren immers niet de prestaties (zoals het ORM) maar risico's. Er wordt voorgesteld om het instrument om te dopen naar "de Risicomonitors" (o.i.d.). Hier zal in de toekomst op gereflecteerd worden (hoewel een naamswijziging verwarring kan wegnemen voor nieuwe gebruikers, kan het verwarring vergroten voor bestaande gebruikers).

Verder wordt er opgemerkt dat het belangrijk is om te blijven beseffen dat de risicomodellen (verschillende indicatoren, interne complexe berekening) voor veel gebruikers ingewikkeld zullen blijven. Hopelijk kan scholing en ondersteuning daar bij helpen.

Er is discussie over individuele indicatoren door gebruikers (sommige indicatoren worden onzinnig gevonden, ondanks goede voorspelkracht). Is het mogelijk om verhalen te formuleren bij indicatoren?

7. Ontwikkelingen TIP+ (5.1.2.e)

Geen aanvullingen

8. W.v.t.t.k. en sluiting (allen)

De vraag wordt voorgelegd of er op korte termijn gewerkt gaat worden aan de generieke pipeline. Als dat gebeurt is het niet waarschijnlijk dat dit al gebruikt kan worden voor de leveringen in september.

De vraag wordt ook nog opgeworpen in hoeverre de risicoschatting de blik van de inspecteur zal kleuren. Dit is lastig te onderzoeken. Er wordt besproken of de risicoscore afgeschermd kan worden voor inspecteurs [Dit is na dit overleg voorgelegd in de bovensectorale werkgroep JPRA; daar werd deze zorg niet door de sectorvertegenwoordigers gedeeld (eerder gezien als wat betuttelend; alsof inspecteurs niet professioneel zouden zijn)]. Ook wordt nog geopperd dat in een toekomstige versie van het Vignette onderzoek er onderzocht zou kunnen worden of een hoge/lage risicoscore an sich invloed heeft op de beoordeling van een inspecteur.

9. Journal club (5.1.2.e ; facultatief)

"Risicogericht toezicht is niet vrij van risico's (de Wolf & Honingh, 2014)": geen notulen bijgehouden.

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving	Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 25-05-2023, 13:30-15:00
Vergaderplaats	Sjs 2.37
Aanwezig	5.1.2.e
Afwezig	5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen)

2. Verslag vorige vergadering april 2023

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023

- PM besturen (5.1.2.e):

Geen updates

- PM Financiën (5.1.2.e)

In overleg met rekenschap zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e een Prestatiemonitor financieel aan het ontwikkelen. In deze eerste versie zal het om een vrij simpel model gaan dat gebaseerd is op 3 indicatoren. In de toekomst kan dit worden uitgebreid. In juli worden de nieuwe XBRL data aangeleverd en dan moet de Prestatiemonitor klaar zijn.

- PM SO/VSO (5.1.2.e):

Voor de sector SO zal zeer waarschijnlijk overgegaan worden op het gebruik van groepen scholen o.b.v. ondersteuningsbehoeftes (vragenlijst). Begin juni wordt dit voorgelegd aan MT-SO. Verder geen updates.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

Geen nieuws voor PM VO en PM PRO

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Geen updates

- PM PO BO (5.1.2.e):

Donderdagochtend hebben 5.1.2.e en 5.1.2.e een overleg van de werkgroep Prestatiemonitor PO staan, 5.1.2.e zal hier ook bij aansluiten om de uitkomsten van de bias en voorspelkracht evaluaties te bespreken.

Aan de hand hiervan en de evaluatie vanuit PO over de JPRA

Twee belangrijke wijzigingen die al op de nominatie staan en waarschijnlijk dus doorgevoerd zullen worden zijn:

- Het gebruiken van stapsgewijs 5% grenzen op de OR-indicatoren (i.p.v. één 15% grens)
- Het schrappen van de indicatoren die naar verschillende behaalde referentie niveaus op de drie deelgebieden kijkt (rekenen, begrijpend lezen en taalverzorging).

Na afloop van dit overleg willen we duidelijk hebben welke wijzigingen we willen doorvoeren voor de komende oplevering.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

De vragenlijst is zo goed als afgerond, nog een enkele school heeft deze niet ingevuld. De meeste noodzakelijke aanpassingen in de pm heb ik doorgevoerd. Ik ga dit zeer binnenkort even goed met 5.1.2.e doornemen en evt ook het eea afstemmen met pm vo eoa.

- PM SBO (5.1.2.e):

De vragenlijsten zijn op één na alle binnen. 5.1.2.e kan de indicatoren die daarop zijn gebaseerd, al maken (deels gereed).

Er is nog wel overleg nodig met de werkgroep. Dat is nodig vanwege wat wijzigingen in de vragenlijst (nieuwe lvs-methoden, nieuwe wijzen van scores), de opvatting dat het omzetten van scores van sommige lvs-toetsen naar 'dle' niet langer wenselijk is en ook de toepassing van grenswaarden niet) en 5.1.2.e wil ook bij sbo graag toe naar een berekening van risico's waar het laatste jaar zwaarder weegt.

5.1.2.e rondt deze week de indicatoren die gebaseerd zijn op de vragenlijst af. Volgende week kan gestart worden met andere indicatoren.

Eind juni is 5.1.2.e met vakantie en ook in augustus. 5.1.2.e werkt dus toe naar afronding in juli.

4. Ontwikkelingen productiewijze

- Rapportage Power BI (5.1.2.e)

Geen updates

5. Correctie kleine scholen (5.1.2.e)

5.1.2.e en 5.1.2.e bespreken een analyse waarbij gebruik gemaakt wordt van een correctie waardoor met name kleine scholen minder extreme waarden vertonen. Dit is bijvoorbeeld erg relevant bij percentages. Kleine scholen hebben een grotere kans om per toeval "100%" ontbrekende Verklaringen Omtrent Gedrag te hebben dan grote besturen, simpelweg omdat ze minder personeelsleden hebben. Een gedetailleerde beschrijving van de analyses is hier te vinden:

Presentatie: <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/38691204>

Uitleg correctie: <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/38695048>

Er wordt besproken hoe deze techniek gebruik kan worden om te corrigeren voor indicatoren. Ten minste twee opties worden besproken: 1) we kunnen alle indicatoren 'corrigeren' met een dergelijke methode. Dan zij de indicatorwaarden zelf wel lastiger te interpreteren. 2) We kunnen op basis van deze methode grenzen vaststellen die specifiek van toepassing zijn op een school/ovt van deze specifieke grootte. Bijvoorbeeld o.b.v. simulatie.

De conclusie van de bespreking was dat het een beloftevolle methode is voor correctie. 5.1.2.e en 5.1.2.e zullen dezelfde analyse toepassen op nog 3 indicatoren (van verschillende 'soorten') om te verkennen hoe breed toepasbaar dit is.

6. Indicator niet-melders ISD (5.1.2.e)

5.1.2.e heeft een verkennende analyse uitgevoerd m.b.t. een indicator die geselecteerd is voor uitlijning: de indicator niet-melders (het afwezig zijn van meldingen in het ISD).

Uitdaging bij deze indicator is dat bij kleine besturen er een relatief grote kans is dat er bij toeval geen enkele melding is binnengekomen. Er is daarom voor gekozen om bij deze indicator eerst een ondergrens te kiezen, waaronder de kans bestaat dat er o.b.v. kans geen melding in het ISD gedaan is (omdat er niks te melden was). Alleen voor besturen met een leerlingaantal boven deze grens wordt de indicator berekend. De methode lijkt een kansrijke aanvulling op de analyses van 5.1.2.e en 5.1.2.e omdat het type correctie dat zij onderzocht hebben in deze situatie waarschijnlijk geen oplossing kan bieden (en omdat de wens is om het snel te implementeren).

Op dit moment kan de indicator alleen berekend worden voor VO en SO besturen. Voor PO en MBO zijn het aantal meldingen in het ISD überhaupt zo laag dat geen enkel bestuur qua leerling/student aantal boven de kritieke grenswaarde uitkomt.

5.1.2.e benoemt nog dat dergelijke grenswaarden ook voor andere informatieproducten inzichtelijk zouden kunnen zijn.

<presentatie 5.1.2.e nog toevoegen>

7. Ontwikkelingen TIP+ (5.1.2.e)

5.1.2.e en 5.1.2.e gaan periodiek 5.1.2.e bijpraten over zaken binnen TIP. 5.1.2.e benadrukt dat dit inderdaad belangrijk is, bijvoorbeeld zodat zij op de hoogte zijn van onderwerpen zoals bias kleine scholen.

8. W.v.t.t.k. en sluiting (allen)

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving	Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 06-07-2023, 13:00-14:30
Vergaderplaats	Sjs 0.16
Aanwezig	5.1.2.e
Afwezig	5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen)

2. Verslag vorige vergadering mei 2023

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023

- PM besturen (5.1.2.e):

Er wordt gewerkt aan de nieuwe levering van september. Zo heeft 5.1.2.e een aantal indicatoren onderzocht in het kader van de uitlijning van de Prestatiemonitors. Vanaf september zal 5.1.2.e de rol van projectleider PM-besturen overnemen.

- PM Financiën (5.1.2.e)

In overleg met rekenschap zijn 5.1.2.e en 5.1.2.d een Prestatiemonitor financieel aan het ontwikkelen. In deze eerste versie zal het om een vrij simpel model gaan dat gebaseerd is op 3 indicatoren. In de toekomst kan dit worden uitgebreid. In juli worden de nieuwe XBRL data aangeleverd en dan moet de Prestatiemonitor klaar zijn.

- PM SO/VSO (5.1.2.e):

Afgelopen periode zijn op basis van een uitvraag groepen in kaart gebracht o.b.v. ondersteuningsbehoefte op scholen. Deze zijn inmiddels voorgelegd aan en goedgekeurd door MTSO. Als het qua tijd lukt, gaat de indeling voor een deel van de indicatoren geïmplementeerd worden in a.s. levering van de Prestatiemonitor. Hier wordt ook op doorgedaan in de jaarlijkse vragenlijst (met goedkeuring van MTSO).

Verder is het voornemen nog om een wat uitgebreidere presentatie te geven aan het MTSO met een toelichting op de indeling o.b.v. ondersteuningsbehoefte (die presentatie is eerder uitgesteld). Een andere interessante ontwikkeling, ook goedgekeurd door MTSO, is dat er geen IQ-gegevens meer uitgevraagd gaan worden, m.n. doordat er steeds minder IQ-gegevens bekend zijn. Geprobeerd wordt om dit op te vangen door vanaf komend jaar bij alle scholen de combinatie van beoogd en behaald uitstroomniveau op te vragen (dit jaar hadden we hiervan een pilot). Waarbij beoogd uitstroomniveau een benadering kan zijn voor IQ.

Verder is de evaluatie van de PM en hieruit voortvloeiende wensen besproken. Donderdag 20 juli gaan ontwikkelaars hier nog verder op door met sector, en dan bespreken ze ook de aan te passen wegingen. Waarschijnlijk gaan die sterk schuiven wegens verschuivende prioriteiten in de JPRA. Verder is begonnen aan het opstellen van de to-do lijst voor de komende oplevering.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

In de evaluatie JPRA van de sector VO stond: aanscherping PM PRO. Dit is besproken met (5.1.2.e). De betreffende regiegroep gaat n.a.v. van gebruik dit jaar, inclusief de daaruit volgende toezichtactiviteiten, bekijken of en zo ja hoe de PM PRO én EOA aangescherpt kunnen worden. De uitkomsten worden besproken in de volgende vergadering (september) van die regiegroep. (5.1.2.e) gaf aan dat die aanscherping mogelijk niet zo zeer met het instrument te maken heeft, maar meer met de afspraken over gebruik daarvan in JPRA en daaruit voortvloeiende toezichtactiviteiten.

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Voor de PM VO EOA zijn er geen updates.

- PM PO BO (5.1.2.e):

Voor het vorige overleg was al aangegeven dat er n.a.v. de evaluatie aanpassingen zouden worden doorgevoerd aan indicatoren. De volgende veranderingen zijn al besloten:

- OR-indicatoren krijgen niet meer één grens, maar meerdere stapsgewijze grenzen
- Indicatoren ref-verschillen indicatoren verdwijnen
 - De info per deelgebied blijft wel behouden en komt onder de gemiddelde ref indicatoren
- Het doorvoeren van de wijzigingen die zijn afgesproken in de uitlijning van de PM's.

Twee veranderingen over de indicator zittenblijvers worden donderdag (direct na het Kennisoverleg) besproken

- Voorstel andere correctie voor de schoolweging. Om zo een eerlijkere correctie te doen voor scholen met een hoge schoolweging.
- Indicator over drie jaar berekenen ipv over twee jaar zoals nu.

Ook zal worden besproken (maar waarschijnlijk nog niet besloten) of volgend jaar de PM eerder willen opgeleverd gaat worden doordat de doorstroomtoets wordt ingevoerd en deze eerder wordt afgenomen dan de eindtoets.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

De prestatiemonitor staat in acceptatie in het DWH. We kwamen nog een klein foutje tegen, dus dwh gaat dit nog een keer opnieuw inlezen en dan is het doel dat eind deze week de prestatiemonitor nk naar productie gaat. Daarnaast is nog geen definitief besluit genomen over hoeveel procent nk scholen geselecteerd gaan worden voor een expertanalyse (voorheen was dit 35%). De verwachting is dat MT-PO hier volgende week over besluit.

- PM SBO (5.1.2.e):

De ontwikkeling voor de PM-SBO is goed op weg. Er zijn nog een aantal indicatoren die wat lastiger zijn. Ook moeten er nog aanpassingen worden doorgevoerd in de metadata.

4. Ontwikkelingen productiewijze

- Rapportage Power BI (5.1.2e)

Geen updates

5. Update generieke pipeline (5.1.2e).

5.1.2e heeft het werken aan de generieke pipeline weer opgepakt. Het bestaat uit verschillende onderdelen. 5.1.2e werkt eerst aan het maken van een generieke functie om lokaal het rekenmodel te kunnen draaien, en aan een stuk code waarmee de bestanden kunnen worden klaargezet voor het DWH.

Voor de komende levering zal een deel van de code al gebruikt gaan worden voor het genereren van de PM-PO-BO. Richting augustus verwacht 5.1.2e een demo te kunnen geven.

N.a.v deze discussie wordt ook weer benoemd dat het verstandig zou zijn om over te gaan stappen op het gebruik van risicopunten. Dit gaan we doen als de generieke pipeline is geïmplementeerd, want dan is het makkelijk om dit in één keer voor alle Prestatiemonitors te doen.

Als onderdeel van dit gesprek wordt ook benoemd dat er in de PM-PO-BO gebruik gaat worden gemaakt van de meer graduele grenzen voor de ORM indicatoren. In de nieuwe werkwijze krijgt de bovenste 40% al enige risicopunten, en in de percentielen daarboven steeds meer.

6. Indicator fusies (5.1.2e)

Vanuit de uitlijning van de Prestatiemonitors was besloten dat we fusies gaan opnemen in alle Prestatiemonitors (fusies op bst-niveau in de PM-BST, en fusies op onderliggend ovt-niveau in de PM-s op ovt niveau).

5.1.2e bespreekt enkele uitkomsten uit de evaluaties als het gaat om fusies. Daaruit komt naar voren dat in de verschillende PM's die fusies gebruiken, de fusie-indicatoren geen goede voorspellers zijn (vaak zelfs negatieve voorspellers). Het besluit is daarom om op dit moment af te zien van het uitlijnen op dit punt (niet nieuw invoegen in PM's, maar ook nog niet verwijderen als deze er al in zit; wel kan de weging natuurlijk verlaagd worden).

Als vervolgstap heeft 5.1.2e aangeboden om verder onderzoek te doen naar de data-kwaliteit van de data onder de fusie indicatoren. Daarnaast kan 5.1.2e kijken naar eventuele relaties met andere indicatoren (verandering leerlingaantallen etc?), en onderzoeken of 3 jaar meenemen wellicht te lang is. Ook wordt gesproken over de wens om registratie te krijgen van *voorgenomen fusies*. Dit is ook als wens benoemd in de gesprekken voor de Dataverwervingsagenda.

7. Verschillende punten:

- Algoritmeregister: 5.1.2e verteld dat de Prestatiemonitor inmiddels geregistreerd staat in het algoritmeregister. Ook wordt er gesproken over het proces met OCW dat er aan vooraf ging (er bleken gevoeligheden te zijn)
- Overzetting I naar P: 5.1.2e heeft er voor gezorgd dat de oude PM bestanden van I naar P zijn overgezet!
- Onderbouwing indicatoren: 5.1.2e en 5.1.2e werken aan een overkoepelende memo over de evaluaties. Daarin willen ze ook een aantal kritische aanbevelingen doen aan onszelf. Bijvoorbeeld het belang onderstrepen van een betere onderbouwing van

indicatoren. Denk bijvoorbeeld aan factsheets van indicatoren, of misschien zelfs een (thema) onderzoek. Er wordt besproken dat dit niet voor elke indicator haalbaar is (op korte termijn). **5.1.2.e** en **5.1.2.e** gaan deze zomer een projectplan opstellen om aan te geven hoe we de vorm kunnen geven aan de onderbouwing van indicatoren¹.

8. Ontwikkelingen TIP+ (**5.1.2.e)**

De evaluatie van de informatieproducten (vanuit TIP) gaat naar Plato na de vakantie

9. W.v.t.t.k. en sluiting (allen)

¹ Een aandachtspunt dat besproken is daarbij is nog wel dat er op dit moment veel trajecten lopen rond de Prestatiemonitors (uitlijning, evaluatie, generieke pipeline). Dus het lijkt verstandig om het daadwerkelijke uitvoeren van de onderzoeken/rapportages op te pakken als daarvoor weer capaciteit vrijkomt.

From: 5.1.2.e
 Sent Date: Mon Jun 12 09:25:58 2023
 To: 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e
 Subject: RE: Verkenning RW-indicator

Mooie analyse en ik deel jouw conclusie om de verschillen-indicatoren uit de Prestatiemonitor te halen en hier geen indicator voor terug te brengen.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@owinsp.nl<gt
Verzonden: vrijdag 9 juni 2023 15:54
Aan: 5.1.2.e@owinsp.nl<gt
CC: 5.1.2.e@owinsp.nl<gt
Onderwerp: Verkenning RW-indicator

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Voor de Prestatiemonitor PO heb ik gekeken naar indicatoren die alleen kijken naar het percentage leerlingen dat referentie niveau 1F of 1S behaald op het deelgebied rekenen (RW-indicatoren), om te kijken of dit een vervanger kan zijn voor de 1F en 2F/1S verschillen indicatoren (verschillen-indicatoren). Ik heb de indicator op de data van de Prestatiemonitor van afgelopen jaar ontwikkeld en ik heb twee analyses gedaan om te kijken of dit nuttige indicatoren kunnen zijn:

- * Is de indicator niet te nadelig voor kleine scholen (zoals de verschillen-indicatoren zijn).
- * Overlapt de indicator niet te veel met de reeds bestaande eindtoetsindicatoren (ref gemiddeld-indicatoren).

De uitkomsten hiervan zijn in deze figuren te zien (
<https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/38739536>):

- * Het eerste figuur laat de relatie zien tussen het aantal leerlingen dat de eindtoets heeft gemaakt (als maat voor schoolgrootte) en het aantal scholen dat risicovol scoort op een indicator. Dit heb ik bekeken voor 6 indicatoren: de ref gemiddeld-indicatoren, de RW-indicatoren en verschillen-indicatoren. Bij alle 6 de indicatoren zien we een relatie met schoolgrootte, kleine scholen zijn vaker risicovol op deze indicatoren dan grote scholen. Ook zien we terug dat dit effect veel groter is bij de verschillen-indicatoren (wat ook te verwachten was vanuit de analyse van 5.1.2.e). Voor de RW-indicatoren is het effect van schoolgrootte veel kleiner en vergelijkbaar met ref gemiddeld-indicatoren.
- * Het tweede figuur toont links de relatie tussen de ref gemiddeld-indicatoren en de RW-indicatoren. Rechts is de relatie te zien tussen de ref gemiddeld-indicatoren en de verschillen-indicatoren. De twee diagonaal stijgende lijnen links laten zien dat er een vrij sterke relatie is tussen de ref gemiddeld-indicatoren en de RW-indicatoren. Voor de 1F verschillen-indicator zien we ook een sterke relatie met de 1F ref gemiddeld-indicator. De relatie is hier dalend, maar dat klopt omdat de verschillen indicator andersom werkt dan de andere twee indicatoren. Voor de gemiddelde en RW-indicatoren vinden we lage scores risicovol, voor de verschillen indicator vinden we hoge scores (en dus grote verschillen) risicovol. Voor de 2F/1S verschillen-indicator zien we als enige geen sterke relatie met ref gemiddeld-indicator.

Ik trek hier de volgende conclusies uit:

- * Verschillen-indicatoren vertonen inderdaad een sterke bias voor kleine scholen. De RW-indicatoren hebben dit probleem minder.
- * Echter de RW-indicatoren zijn sterk gecorreleerd met de algemenen gemiddelde ref-indicatoren (twee-derde van de scholen die risicovol scoort op de RW-indicator, scoort ook risicovol op de ref gemiddeld-indicator. Dit is problematisch omdat het nu al zo is dat scholen die (net aan) niet risicovol zijn op OR-indicatoren niet boven de risicogrens komen en dus bijna niet bekeken worden in de JPRA.

5.2.1

Lang verhaal, hopelijk kunnen jullie er wat mee.

Als er nog zaken onduidelijk kunnen we deze komende vergadering nog bespreken (of bellen als het eerder moet).

Groeten,

5.1.2.e

Toelichting indicatoren Prestatiemonitor Nieuwkomers type 1 en 2 - 2023

5.1.2.e – 26 juni 2023

Inleiding

In dit document geven wij een toelichting op de indicatoren van de Prestatiemonitor (PM) Nieuwkomers 2023. Dit document is een aanvulling op de algemene toelichting voor de Prestatiemonitor (<https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/24506702>).

Toelichting over de data

Hier volgen enkele algemene opmerkingen over de data. Meer specifieke toelichtingen worden daarna per indicator besproken.

- *Peildatum*: de peildatum voor deze prestatieindicator is 1 juni 2023. Dat betekent dat voor het merendeel van de gegevens de stand van zaken op 1 juni 2023 is gebruikt.

- *Scores zoals weergegeven in de PM*: bij veel indicatoren wordt de score weergegeven als 0 of 1 onder het kopje gemiddelde. Dit kan in de meeste gevallen worden gelezen als 'Nee' (0) en 'Ja' (1). Of een 'Nee' of een 'Ja' risico dan wel niet risico is, hangt af van de indicator, en is terug te lezen in de beschrijving per indicator hieronder.

Er zijn een paar belangrijke uitzonderingen op deze regel:

* *Percentage meldingen, over zowel schorsingen als overige meldingen*:

Hier worden de daadwerkelijke aantallen genoemd ten opzichte van het aantal leerlingen in dat schooljaar (gebaseerd op het aantal leerlingen dat is ingevuld in de vragenlijst door de scholen).

* *Aantal en percentage leerlingen dat zich niet veilig voelt*;

* *Verzuimpercentage onder het personeel*

* *Instroom en uitstroom*

Hier worden de daadwerkelijke aantallen/percentages genoemd.

* *Volatiliteit*:

Hier wordt het percentage genoemd waarin een school daadwerkelijk veranderd van aantal leerlingen binnen een schooljaar

Of een school risicovol scoort op een indicator is te zien onder het kopje risico. Rode kruisjes (X) geven aan dat de school risicovol scoort, groene vinkjes (✓) geven aan dat een school niet risicovol is op de betreffende indicator.

- *Weergave gegevens*:

Er zijn indicatoren waarvoor we alleen de gegevens van het huidige jaar meenemen en er zijn indicatoren waarvoor we kijken naar de afgelopen drie jaar.

Indicatoren die alleen voor het huidige jaar zijn meegenomen:

* *Bestaansduur*

Indicatoren die voor drie schooljaren meegenomen zijn

* *Indicatoren over het al dan niet (geheel) invullen van de vragenlijst*;

* *Indicator over volatiliteit*;

* *Indicatoren over eventuele belangrijke veranderingen bij de school (uit de vragenlijst)*

* *Indicatoren over eventuele belangrijke veranderingen bij de school (uit de vragenlijst)*

* *Indicatoren over signalen of schorsingen*

* *Instroom en uitstroom*

* *Indicatoren over sociale veiligheid vanuit de vragenlijst.*

Afwijkende indicatoren

* Verzuimpercentage van leraren. Deze indicator gaat per volledig kalenderjaar en dus over 2021, 2020 en 2019. Hiervan is gemiddelde genomen en deze wordt weergegeven als eenmalige indicator.

- Wegingen drie jaar:

Voor de indicatoren die over meerdere schooljaren worden weergegeven (zie punt hierboven) worden de risicoscores voor 2022-2023 drie keer gewogen, risicoscores voor 2021-2022 twee keer en risicoscores voor 2020-2019 één keer.

Toelichting per indicator

Veiligheid en schoolklimaat

Cluster – percentage meldingen over schorsingen

Percentage signalen over de afgelopen drie schooljaren over schorsingen dat op het niveau van het cluster is geregistreerd. Het percentage is gebaseerd op het aantal signalen ten opzichte van het gemiddeld aantal leerlingen dat door scholen is ingevuld in de vragenlijst. Telt als risico wanneer het meer dan nul is.

Bij het tellen van het aantal signalen zijn meldingen met als hoofdonderwerp 'IvhO' weggelaten omdat deze niet relevant worden geacht voor de huidige analyse.

Type nieuwkomersvoorziening

Het type nieuwkomersvoorziening, zoals vermeld in IBIS.

Wordt sociale veiligheid gemonitord?

Geeft aan of sociale veiligheid wel of niet wordt gemonitord, zoals door de school aangegeven in de vragenlijst. Telt als risico wanneer het de sociale veiligheid niet wordt gemonitord.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Aantal leerlingen waarvan veiligheid is gemonitord? (vragenlijst)

Het aantal leerlingen waarvan de school in de vragenlijst aangeeft dat de veiligheid is gemonitord (optelsom van aantallen gegeven voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw).

Hebben de leerlingen het instrument zelf ingevuld

Vullen de leerlingen het instrument zelf in? (ja of nee)

Welke conclusies trekt men over veiligheidsbeleving?

Weergave van het antwoord op de volgende open vraag in de vragenlijst: Welke conclusies trekt u over de veiligheidsbeleving van de leerlingen op uw school, op basis van de meting van de sociale veiligheid?

Heeft men maatregelen genomen naar aanleiding van veiligheidsmeting?

Ja/nee, zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van de veiligheidsmeting.

Soort genomen maatregelen

Soort maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van de monitor sociale veiligheid

Toelichting op de genomen maatregelen

Toelichting op de genomen maatregelen naar aanleiding van de monitor sociale veiligheid.

Toelichting op of en hoe vaak de sociale veiligheid is gemonitord

Of de school de sociale veiligheid heeft gemonitord. Vanaf 2022-2023 bevat deze vraag ook hoe vaak de school de sociale veiligheid heeft gemonitord.

Aantal leerlingen dat zich niet veilig voelt (vragenlijst)

Aantal leerlingen waarvan de school in de vragenlijst aangeeft dat ze zich niet veilig voelen. LET OP: uit de toelichting op de vragen over veiligheid (zie hierboven) valt op te maken dat scholen deze vraag zeer verschillend interpreteren. Het is dan ook raadzaam om deze toelichtingen te raadplegen alvorens conclusies te trekken over de (soms aanzienlijke) aantallen die hier worden genoemd.

Percentage leerlingen dat zich niet veilig voelt (vragenlijst)

Percentage leerlingen dat zich niet veilig voelt, uitgerekend op basis van het aantal leerlingen waarvan de veiligheid is gemonitord en het aantal waarvan is aangegeven dat zij zich niet veilig voelen (zie indicatoren en toelichting hierboven).

Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

Percentage ziekteverzuim personeel

Het percentage ziekteverzuim personeel over de laatste volledige kalenderjaren (2020, 2019, 2018). Deze waarde wordt vanwege de afwijkende jaren hier al gemiddeld weergegeven. Deze indicator wordt op het niveau van het BRIN uitgerekend.

Context

Bestaansduur < 2 jaar

Geeft aan of het bestuur wel of niet langer dan twee jaar bestaat. Telt als risico wanneer deze niet langer dan twee jaar bestaat.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Startdatum van het cluster

Cluster – percentage meldingen overig

Percentage signalen over de afgelopen drie schooljaren, over onderwerpen anders dan een schorsingen, dat op het niveau van het cluster is geregistreerd (zie ook toelichting bovenaan over welke signalen helemaal niet worden meegenomen). Het percentage is gebaseerd op het aantal signalen ten opzichte van het gemiddeld aantal leerlingen dat door scholen is ingevuld in de vragenlijst. Telt als risico wanneer het meer dan nul is.

Heeft de school de vragenlijst afgerond?

Deze indicator heeft een zware weging (12). Dit staat gelijk aan alle indicatoren die gevuld worden vanuit de vragenlijst. Dit zorgt ervoor dat scholen die de vragenlijst, niet volledig hebben ingevuld of niet hebben verzonden altijd bovenaan de PM komen te staan. Hoewel ze dus een hoge risicoscore krijgen, betekent dat dus niet dat deze scholen ook daadwerkelijk op de meeste items risicovol zijn, maar dat we weinig gegevens hebben, hetgeen op zichzelf als risicovol wordt gezien.

Hier wordt aangegeven of de school de vragenlijst heeft afgerond. Het wordt risico wanneer dat niet het geval is. Sinds de prestatiemonitor 2023 is het toekennen van de risicoscore op het al dan niet afronden van de vragenlijst aangepast. Voorheen was het zo dat een score van 0,5 op deze indicator telt als risicovol. In praktijk betekend dit door de weging tussen de jaren (1x, 2x, 3x) dat het aanleveren van de vragenlijst in 2022 en minimaal één ander jaar voldoende is om geen risico te krijgen. Dit betekent dat er één grens was toegekend. Vanaf nu bestaan er 5 grenzen voor het al dan niet afronden van de vragenlijst: hoe vaker je de vragenlijst niet hebt ingevuld, hoe groter de risicoscore op deze indicator. Daarin wordt ook meegenomen wanneer je de vragenlijst niet hebt ingevuld (dus door de weging tussen de jaren: 1x, 2x, 3x): wanneer bijvoorbeeld de vragenlijst in 2022-2023 niet is ingevuld, telt dit zwaarder dan als dit niet in 2020-2021 is ingevuld.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Status van de vragenlijst

Wat is de status van de vragenlijst:

- Verzonden
- Vragenlijst niet afgerond
- Vragenlijst niet gestart
- Geen vragenlijst ontvangen

Volatiliteit

In tegenstelling tot eerdere jaren kijken we niet meer naar de maximale en minimale absolute groei en krimp, maar naar de volatiliteit. In de vragenlijst worden voor vier datums leerlingenaantallen opgevraagd (1 mei 2022, 1 augustus 2022/de eerste schooldag, 1 november 2022, 1 januari/februari 2023). Door het verschil te nemen tussen de leerlingenaantallen op de datums die op elkaar volgen krijgen we drie waardes per jaar. Deze waardes worden uitgedrukt in percentages. Vervolgens worden deze negatieve en/of positieve percentages bij elkaar opgeteld. Dit percentage geeft vervolgens aan wat de relatieve fluctuatie in leerlingaantallen is binnen een schooljaar van een school. Hoe hoger het percentage, hoe meer de aantallen per telmomenten van elkaar verschillen.

Scholen zijn risicovol als ze bij de 15% scholen zitten met de grootste absolute groei.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Gemiddelde leerlingaantal

Het gemiddelde leerlingaantal over de vier telmomenten afkomstig uit de vragenlijst.

Aantal leerlingen 1 januari/februari (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 januari/februari in het meest recente jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 januari/februari 2023. Dit is ook het meeste recente leerlingaantal wat we per schooljaar hebben.

Aantal leerlingen 1 november (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 november in het eerste jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 november 2022.

Aantal leerlingen 1 augustus (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 augustus in het eerste jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 augustus 2022.

Aantal leerlingen 1 mei (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 mei in het eerste jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 mei 2023.

Verschil tussen in- stroom en uitstroom van leerling afgelopen jaar, relatief aan het totaal aantal leerlingen

In de vragenlijst wordt gevraagd wat de in totale in en uitstroom was over het afgelopen jaar (tussen 1 februari afgelopen schooljaar en 1 februari huidige schooljaar). Het absolute verschil tussen de in en uitstroom wordt genomen en dit wordt gedeeld door het leerlingaantal op 1 februari in het afgelopen jaar, om de indicator relatief te maken aan het aantal leerlingen op de school.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Totale instroom

Totale instroom aan leerlingen tussen 1 februari 2022 en 1 februari 2023.

Totale uitstroom

Totale uitstroom aan leerlingen tussen 1 februari 2022 en 1 februari 2023.

Percentage contact met het vervolg onderwijs

Antwoord op de vraag: "Voor hoeveel procent van uw uitgestroomde leerlingen heeft u contact met de vervolgschool voordat de leerling uitstroomt?"

Percentage ondersteuning vervolgonderwijs na uitstroom

Antwoord op de vraag: "Voor hoeveel procent van uw uitgestroomde leerlingen ondersteunt u de vervolgschool in het eerste jaar dat de leerling is uitgestroomd?"

Voorbeelden zijn: ambulante begeleiding, professionaliseringsactiviteiten voor leraren/team, remedial teach?"

Percentage ondersteuning vervolgonderwijs na uitstroom

Antwoord op de vraag: "Wat is de aard van de ondersteuning die u geeft aan de vervolgschool in het eerste jaar dat de leerling is uitgestroomd?"

Grote van de in- stroom en uitstroom van leerling afgelopen jaar, relatief aan het totaal aantal leerlingen

In de vragenlijst wordt gevraagd wat de in totale in en uitstroom was over het afgelopen jaar (tussen 1 februari afgelopen schooljaar en 1 februari huidige schooljaar). De in en uitstroom worden gemiddeld en gedeeld door het leerlingaantal op 1 februari in het afgelopen jaar, om de indicator relatief te maken aan het aantal leerlingen op de school.

Belangrijke wijziging op bestuursniveau? (vragenlijst)

Geeft aan of er sinds de vorige bevraging (voorjaar van het voorgaande schooljaar) belangrijke wijzigingen op bestuursniveau zijn geweest. Telt als risico wanneer het antwoord 'Ja' is. Dit antwoord komt rechtstreeks uit de vragenlijst, en geeft dus weer of de school iets zelf als belangrijke wijziging ziet.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Soort wijzigingen op bestuursniveau

De gekozen meerkeuze antwoorden op de soort wijzigingen op bestuursniveau.

Toelichting op de soort wijzigingen op bestuursniveau

Eventuele toelichting die de school in de vragenlijst heeft gegeven op bovenstaande vraag.

Opmerkingen einde vragenlijst

Eventuele opmerkingen die de school aan het einde van de vragenlijst had.

Belangrijke wijziging op schoolniveau? (vragenlijst)

Geeft aan of er sinds de vorige bevraging (voorjaar van het voorgaande schooljaar) belangrijke wijzigingen op schoolniveau zijn geweest. Telt als risico wanneer het antwoord 'Ja' is. Dit antwoord komt rechtstreeks uit de vragenlijst, en geeft dus weer of de school iets zelf als belangrijke wijziging ziet.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Soort wijzigingen op schoolniveau

De gekozen meerkeuze antwoorden op de soort wijzigingen op schoolniveau.

Toelichting op de soort wijzigingen op schoolniveau

Eventuele toelichting die de school in de vragenlijst heeft gegeven op bovenstaande vraag.

Telmomenten

In de vragenlijst worden voor vier datums leerlingenaantallen opgevraagd (1 mei, 1 augustus, 1 november, 1 januari/februari). Het telmoment vanaf 2023 is veranderd van februari naar januari.

Belangrijke wijziging in de leerling populatie? (vragenlijst)

Geeft aan of er sinds de vorige bevraging (voorjaar van het voorgaande schooljaar) belangrijke wijzigingen in de leerling populatie zijn geweest. Telt als risico wanneer het antwoord 'Ja' is. Dit antwoord komt rechtstreeks uit de vragenlijst, en geeft dus weer of de school iets zelf als belangrijke wijziging ziet.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Soort wijzigingen in de leerling populatie

De gekozen meerkeuze antwoorden op de soort wijzigingen in de leerling populatie.

Toelichting op de soort wijzigingen in de leerling populatie

Eventuele toelichting die de school in de vragenlijst heeft gegeven op bovenstaande vraag.